

DIPLOMADOLGOZAT

Králik Vera

2025

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Budai Campus
Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
Emberi erőforrás tanácsadó mesterképzési szak

**A főváros területén működő, pályaaorientációt támogató
szakmai szervezetek és szolgáltatási repertoárjuk bemutatása**

Belső konzulens: Dr. Kenderfi Miklós Máté PhD.
tanszékvezető, egyetemi docens

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** Humántudományi és
Szakképzési Tanszék

Készítette: Králik Vera

Budapest

2025

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
1. Szakirodalmi áttekintés	6
1.1. A pályaeorientáció hagyományos és korszerű értelmezése	7
1.2. Az önismeret és pályaismeret szerepe a pályaeorientációban	8
1.3. A pályaeorientáció módszerei és eszközei.....	10
1.3.1. Önismereti tesztek és kérdőívek a pályaeorientációban	10
1.3.2. Pályaismereti eszközök és információforrások.....	11
1.3.3. Csoportos és egyéni tanácsadási módszerek.....	12
1.3.4. Digitális eszközök és online platformok a pályaeorientációban.....	14
1.4. A pályaválasztási kiállítások szerepe és jelentősége.....	16
1.4.1. Történeti háttér.....	16
1.4.2. Mai formák és jellemzők	17
1.4.3. For- és nonprofit szervezetek részvétele	18
1.4.4. Részvételi tendenciák és változások a pályaválasztási kiállításokon	20
2. A vizsgálat hipotézisének bemutatása	22
3. A vizsgálat módszereinek bemutatása.....	22
3.2. A honlapelemzés bemutatása	22
3.2. A strukturált interjú bemutatása	24
4. A vizsgálat eredményeinek bemutatása	26
4.1. A honlapelemzés eredményeinek bemutatása.....	28
4.1.1. Állami és kamarai szereplők honlapjainak elemzése.....	28
4.1.2. Civil- és nonprofit szervezetek honlapjainak elemzése	33
4.1.3. Országos, esemény- és platformalapú pályaeorientációs kezdeményezések elemzése	42
4.2. A strukturált interjú eredményeinek bemutatása	45
4.2.1. Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK) pályaeorientációs tevékenységének részletes elemzése	45
4.2.2. Budapest Főváros Kormányhivatala – Foglalkoztatási Főosztály pályaeorientációs tevékenységének részletes elemzése	47
4.2.3. Pedagógiai Szakszolgálat – Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézményének részletes elemzése	49
4.2.4. Piarista Kilátó Pályaeorientációs Központ pályaeorientációs tevékenységének részletes elemzése	50
4.2.5. Miénk a Pálya Alapítvány pályaeorientációs tevékenységének részletes elemzése .	52
4.2.6. HiSchool Alapítvány pályaeorientációs tevékenységének részletes elemzése	54

4.2.7. SzakMÁzz! Egyesület pályaorientációs tevékenységének részletes elemzése.....	55
5. Összefoglalás (elemzés a hipotézis és a vizsgálat viszonylatában)	58
6. Következtetések és javaslatok.....	59
7. Irodalomjegyzék.....	60
8. Táblázatok jegyzéke.....	64
9. Mellékletek.....	64
10. Nyilatkozatok.....	65
10.1. Konzulensi nyilatkozat	65
10.2. Nyilatkozat a diplomadolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről	66
10.3. Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról	67

Bevezetés

„Ha olyan foglalkozást választasz, amit szeretsz, akkor egy napot sem kell dolgoznod életed során.” – írja Konfuciusz. Ez a gondolat napjainkban különösen aktuális, hiszen a gyorsan változó munkaerőpiaci környezetben a fiatal generációk számára egyre nagyobb kihívást jelent a megfelelő életpálya megtalálása.

A pályorientációs tevékenységek – kiállítások, programok, tanácsadások – fontos szerepet töltenek be abban, hogy a fiatalok eligazodjanak a különböző oktatási és karrierlehetőségek között, valamint reális képet alkothassanak a munka világáról. A pályorientációt támogató szakmai szervezetek hidat képeznek az oktatás és a munkaerőpiac között, elősegítve a fiatalok tudatos döntéshozatalát és a társadalom gazdasági stabilitását. A téma aktualitását az adja, hogy a munkaerőpiac átalakulásával, az új szakmák és kompetenciák megjelenésével párhuzamosan egyre nagyobb szükség van a hatékony és elérhető pályorientációs szolgáltatásokra.

A téma választását a pályorientáció társadalmi jelentősége iránti érdeklődésem indokolta. Különösen releváns kérdés, hogy a fővárosban működő, pályorientációt támogató szervezetek milyen eszközökkel és módszerekkel segítik a fiatalokat a pályaválasztás folyamatában, és hogyan járulnak hozzá a tudatos életpálya-tervezéshez.

A dolgozat célja, hogy feltárja és bemutassa a Budapesten működő pályorientációs szervezetek – különös tekintettel a két nagy szabású Pest vármegyei, illetve országos kiállításon (SzakMázz! és Educatio) résztvevők - tevékenységét, működési sajátosságait, valamint azt, hogy milyen formában biztosítanak humánszolgáltatásokat, szakmai tevékenységei miként támogatják a fiatalok pályaismeretét és döntéshozatalát.

A dolgozatban alkalmazott kutatási módszerek közé tartozik a **honlapelemzés**, amely a szervezetek online megjelenésének és szolgáltatásaik bemutatásának vizsgálatára, valamint az **interjúelemzés**, amely a pályorientációt támogató szervezetek működésének mélyebb megértésére irányul. E módszerek kombinációja lehetőséget biztosít arra, hogy átfogó képet nyújtson a fővárosi pályorientációt szervezeteiről, azok működéséről és szolgáltatásairól.

1. Szakirodalmi áttekintés

A pályaaorientáció az egyén életútjának egyik meghatározó eleme, amely segíti a tudatos karrierépítést és a munkaerőpiaci integrációt. A modern gazdasági és technológiai változások következtében a pályaaorientáció szerepe folyamatosan bővül, egyre nagyobb hangsúlyt helyezve az élethosszig tartó tanulásra és a karriermenedzsmentre (Borbély-Pecze, 2022). A 21. században a munkaerőpiac dinamizálódása, a digitalizáció és az automatizáció új kihívások elé állítja az egyéneket és a tanácsadási rendszereket egyaránt (Watts, 2000). Ennek következtében a hagyományos pályaaorientációs módszerek mellett megjelentek az innovatív, digitális eszközök is, amelyek személyre szabottabb tanácsadást tesznek lehetővé (Szilágyi, 2005).

A pályaaorientációs folyamat két alapvető pillére az önismeret és a pályaismeret. Az önismeret fejlesztése hozzájárul az egyéni készségek, képességek és érdeklődési területek feltérképezéséhez, míg a pályaismeret segít az elérhető karrierlehetőségek és a munkaerőpiac követelményeinek megértésében (Hegyi-Halmos, 2018). A megfelelő döntéshozatalhoz szükséges információk és tanácsadás biztosítása kiemelt feladat mind az oktatási intézmények, mind a pályaaorientációs szakmai szervezetek számára. Az iskolai pályaaorientáció hagyományosan az oktatási intézmények keretein belül történt, de napjainkban egyre több külső szervezet, tanácsadó cég és civil kezdeményezés is bekapcsolódik ebbe a folyamatba (Suhajda, 2017).

A pályaaorientációs tanácsadás folyamata egyre inkább az egyénre szabott megoldások irányába mozdul el. A hagyományos interjúalapú tanácsadás mellett egyre nagyobb teret nyernek az innovatív módszerek, például az online tanácsadási platformok, a mesterséges intelligencia-alapú elemzések és a virtuális valóság által biztosított szimulációk (Jarvis, 2000). E fejlődési irányok lehetővé teszik, hogy a pályaaorientációs folyamatok még inkább igazodjanak a digitális generáció igényeihez, valamint a munkaerőpiac gyors változásaihoz.

A pályaaorientáció egyik kiemelkedő területe a pályaválasztási kiállítások és szakmai rendezvények, amelyek lehetőséget biztosítanak a pályaválasztás előtt álló fiataloknak és felnőtteknek, hogy közvetlen kapcsolatba lépjenek a munkaerőpiaci szereplőkkel. Az olyan rendezvények, mint a *SzakMÁzz!* és az *Educatio*, különösen fontos szerepet játszanak abban, hogy az érdeklődők első kézből szerezzenek információkat a különböző szakmákról, a képzési lehetőségekről és a munkáltatók elvárásairól (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, 2024). A pályaválasztási kiállítások jelentősége az utóbbi években tovább nőtt, különösen a humán szolgáltatásokat nyújtó szervezetek számának növekedésével, amelyek egyre inkább megjelennek ezeken az eseményeken (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, 2024).

A főváros területén működő pályaorientációs szakmai szervezetek széles körű szolgáltatásokat nyújtanak, amelyek magukban foglalják az egyéni és csoportos tanácsadást, tréningeket, workshopokat, valamint online pályaorientációs megoldásokat is (Miénk a Pálya Alapítvány, 2024). Ezek a szolgáltatások hozzájárulnak ahhoz, hogy a pályaválasztás előtt állók megalapozott döntéseket hozhassanak jövőjükkel kapcsolatban. A szakirodalmi áttekintés célja, hogy bemutassa a pályaorientáció fejlődését, tartalmi összetevőit, valamint a fővárosi szakmai szervezetek és pályaválasztási kiállítások szerepét a pályaválasztás támogatásában.

1.1. A pályaorientáció hagyományos és korszerű értelmezése

A pályaorientáció története során folyamatosan igazodott a társadalmi és gazdasági változásokhoz, ami különböző elméleti és gyakorlati megközelítések kialakulásához vezetett. A hagyományos modell szerint az egyén számára egyetlen, jól meghatározott szakmai út létezik, amelyet képességei és érdeklődése alapján érdemes követnie. Ez az elmélet azon a feltételezésen alapult, hogy a munkaerőpiac viszonylag stabil, kiszámítható és hosszú távon előre tervezhető. Ebben az időszakban a pályaorientáció elsősorban a fiatalok tanulmányi eredményei és személyiségjegyei alapján próbálta meghatározni a számukra leginkább megfelelő szakmát, ami azt jelentette, hogy a döntés gyakran egy életre szólt (Szilágyi, 2005).

A hagyományos megközelítés szerint az egyének pályafutása lineáris módon épült fel, amely során a karrierlétra egyes fokain folyamatos előrelépés zajlott. A munkahelyváltás vagy pályamódosítás ritka és nem kívánatos jelenségnek számított, hiszen a stabil munkahely és a hosszú távú foglalkoztatás volt az egyik legfőbb cél. A pályaorientációs tanácsadás ebben az időszakban pszichometriai teszteken, képességvizsgálatokon és strukturált interjúkon alapult, amelyeket szakemberek végeztek annak érdekében, hogy a tanácskérőket a legmegfelelőbb foglalkozás felé tereljék (Borbély-Pecze, 2010). Az iskolai pályaorientáció is ezen elvek mentén működött, és főként a tanulók erősségeit vette figyelembe a javasolt pályák kiválasztásakor. Az elmélet szerint az egyén számára a legjobb megoldás az, ha már fiatal korban sikerül meghozni a helyes pályaválasztási döntést, amelyet később nem szükséges módosítani (Kenderfi, 2012).

A korszerű pályaorientáció szemlélete ezzel szemben elismeri, hogy a karrierutak ma már nem egyetlen, előre meghatározott irányba tartanak, hanem dinamikus folyamatként értelmezhetők. Az egyének karrierje nem feltétlenül egyetlen szakmára épül, hanem gyakran több különböző terület között mozog, alkalmazkodva a munkaerőpiac változásaihoz. (Højdal, 2020). Az egyének számára egyre nagyobb szerepet kap az élethosszig tartó tanulás és a szakmai mobilitás, mivel a munkahelyek és iparágak gyorsan változnak, új szakmák születnek, míg mások eltűnnek.

A korszerű pályorientáció figyelembe veszi, hogy a siker nem feltétlenül egy stabil, előre meghatározott úton érhető el, hanem sokkal inkább egy változó, folyamatosan alakuló folyamat eredménye. Az egyének döntéseit már nem csupán a képességeik és a munkaerőpiac aktuális igényei határozzák meg, hanem az is, hogy mennyire tudnak alkalmazkodni a technológiai fejlődéshez, az új iparágak megjelenéséhez és a változó gazdasági környezethez (Edunetix, 2023). A modern pályorientáció egyik legfontosabb eleme, hogy az egyén aktív szereplője saját karrierjének, és képes az önálló döntéshozatalra, valamint a folyamatos önfejlesztésre. A munkaerőpiaci trendek elemzése és a karriertervezési stratégiák egyre inkább személyre szabott formában történnek, hiszen az egyének céljai, értékei és érdeklődése jelentős szerepet játszanak a szakmai irányvonalak meghatározásában (Prosple, 2024).

A hagyományos és korszerű pályorientációs szemléletek közötti különbség leginkább abban mutatkozik meg, hogy míg korábban a cél az volt, hogy az egyének egyetlen, stabil karriert építsenek, addig a modern elméletek azt hangsúlyozzák, hogy a sikeres karrier inkább az alkalmazkodóképességen és az élethosszig tartó tanuláson múlik. Az egyéni mobilitás, a folyamatos továbbképzés és a rugalmas karrierstratégiák elengedhetetlenek ahhoz, hogy az emberek hosszú távon is versenyképesek maradjanak a munkaerőpiacon (AIHR, 2023). A munka és magánélet egyensúlya szintén egyre fontosabb tényezővé válik, hiszen a korszerű pályorientáció célja nem csupán a munkahelyi siker, hanem a teljes életminőség javítása is.

A pályorientáció fejlődése tehát egyértelműen tükrözi a társadalmi és gazdasági átalakulásokat. Míg a hagyományos modellek a hosszú távú stabilitásra és a kiszámíthatóságra építettek, addig a korszerű elméletek az egyéni preferenciák, az élethosszig tartó fejlődés és a rugalmas alkalmazkodás fontosságát hangsúlyozzák. A tanácsadók és oktatási intézmények szerepe ebben a folyamatban kulcsfontosságú, hiszen nekik kell biztosítaniuk azokat az eszközöket és támogatásokat, amelyekkel az egyének sikeresen eligazodhatnak a folyamatosan változó munkaerőpiacon.

1.2. Az önismeret és pályaismeret szerepe a pályorientációban

A pályorientációs folyamat egyik legfontosabb eleme az önismeret és a pályaismeret összhangja, amely segíti az egyént abban, hogy megalapozott döntéseket hozzon szakmai életútja során. Az önismeret teszi lehetővé, hogy az egyén felismerje saját képességeit, érdeklődési területeit és értékeit, míg a pályaismeret biztosítja azokat az információkat, amelyek szükségesek a különböző szakmák és a munkaerőpiac követelményeinek megértéséhez. A kettő közötti kapcsolat meghatározza, hogy az egyén mennyire képes összehangolni saját adottságait és preferenciáit a rendelkezésre álló lehetőségekkel, ezáltal

elősegítve a hosszú távú elégedettséget és sikerességet a munkában (Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, n.d.).

Önismeret a pályorientációban

Az önismeret egy folyamat, amely során az egyén felfedezi saját személyiségjegyeit, képességeit és értékeit. Ez a tudás meghatározza, hogy milyen munkakörnyezetben érzi jól magát, milyen típusú feladatok jelentik számára a legnagyobb motivációt, illetve milyen kihívásokkal szemben képes hatékonyan helytállni. Az önismeret fejlesztése történhet különféle módszerekkel, például önértékelő kérdőívek kitöltésével, pszichológiai tesztekkel, mentorálással, vagy különböző élethelyzetekben szerzett tapasztalatokkal. A különböző személyiségelméletek, például Holland érdeklődés-modellje vagy Gardner többszörös intelligencia elmélete is segíthetnek az egyéneknek jobban megérteni, hogy milyen típusú munkakörnyezetben lehetnek sikeresek (Holland, 1997).

A pályaválasztás során az önismeret hiánya gyakran vezethet rossz döntésekhez, amelyek hosszú távon elégedetlenséghez, kiegészhez vagy karrierváltáshoz vezethetnek. Az önismeret fejlődése azonban nem egy egyszeri folyamat, hanem folyamatos önreflexiót igényel. Az egyén élethelyzetének, prioritásainak és érdeklődési körének változásával együtt az önismeret is fejlődik, és ezáltal a pályaválasztási döntések is módosulhatnak (Klebelsberg Központ, 2022). Az önismeret fejlesztése során az egyének realisabb képet alkothatnak saját erősségeikről és fejlesztendő területeikről, ami segíthet abban, hogy céljaikat és karrierútjukat ezekhez igazítsák (Jeon et al., 2025).

Pályaismeret a pályorientációban

A pályaismeret a különböző szakmák és foglalkozások alapos megismerését jelenti, beleértve azok követelményeit, a szükséges készségeket, a munkakörnyezetet, a kereseti lehetőségeket és a munkaerőpiaci keresletet. Az egyének számára elengedhetetlen, hogy realis képet kapjanak a különböző pályákról, mivel a pályaválasztási döntések nemcsak az egyéni preferenciákon, hanem a munkaerőpiaci lehetőségeken is alapulnak (Tokaji Gróf Széchenyi István Középiskolai Kollégium, 2020).

A korszerű pályaismerethez hozzátartozik a munkaerőpiaci trendek elemzése, valamint a foglalkoztatási lehetőségek változásának folyamatos nyomon követése. Az automatizáció, a digitalizáció és a globalizáció hatására egyes szakmák eltűnhetnek, míg mások felértékelődnek. Az egyéneknek tisztában kell lenniük azzal, hogy milyen készségek és képesítések szükségesek a hosszú távú munkaerőpiaci sikerhez (AIHR, 2023).

A pályaismeret megszerzésének többféle módja létezik, például szakmai gyakorlatok, nyílt napok, pályabemutató rendezvények, interjúk a szakmabeliekkel vagy online források használata.

Az önismeret és pályaismeret integrációja a pályaeorientációban

A sikeres pályaválasztás alapja az önismeret és a pályaismeret együttes alkalmazása. Az egyéneknek nemcsak azt kell felismerniük, hogy milyen képességekkel és érdeklődési körrel rendelkeznek, hanem azt is, hogy ezek hogyan illeszkednek a munkaerőpiac kínáta lehetőségeihez. A tudatos pályaválasztási folyamat során elengedhetetlen, hogy az egyének figyelembe vegyék mindkét tényezőt, és olyan döntéseket hozzanak, amelyek hosszú távon is összhangban állnak személyes és szakmai céljaikkal (Prosple, 2024).

A pályaeorientációs tanácsadás során a szakemberek segítenek abban, hogy az egyének felismerjék saját erősségeiket és érdeklődési területeiket, valamint hozzáférjenek a megfelelő információkhoz a szakmákról és a munkakörnyezetekről. Az integrált pályaválasztási folyamat során az egyének képessé válnak arra, hogy reális és informált döntéseket hozzanak, ami csökkenti a későbbi karrierváltások szükségességét és növeli a munkával való elégedettséget (Jeon et al., 2025).

A modern pályaeorientáció már nem csupán az első munkavállalás előtti döntéseket segíti, hanem az élethosszig tartó tanulás és a karriermenedzsment támogatására is fókuszál. Az önismeret és a pályaismeret folyamatos fejlődése lehetővé teszi az egyének számára, hogy alkalmazkodjanak a változó munkaerőpiaci trendekhez, és sikeresen navigáljanak szakmai életútjuk során.

1.3. A pályaeorientáció módszerei és eszközei

1.3.1. Önismereti tesztek és kérdőívek a pályaeorientációban

A pályaeorientáció egyik legfontosabb eleme az önismeret fejlesztése, amely segít az egyéneknek megérteni saját érdeklődési köreiket, képességeiket és értékrendjüket. Az önismereti tesztek és kérdőívek kulcsfontosságú eszközök ebben a folyamatban, mivel strukturált módon segítik a döntéshozatalt és támogatják a pályaválasztást. Az ilyen tesztek célja, hogy pontosabb képet adjanak az egyén személyiségéről, erősségeiről és fejlesztendő területeiről, így hozzájárulnak a tudatos és hosszú távon is fenntartható karrierépítéshez (Szilágyi, 2012).

A pályaválasztási döntések meghozatala sok esetben nehézséget jelenthet a fiatalok számára, hiszen gyakran nem áll rendelkezésükre elegendő információ sem önmagukról, sem a

munkaerőpiaci lehetőségekről. Az önismereti tesztek ebben a helyzetben irányt mutathatnak, hiszen strukturált kérdések segítségével tárják fel az egyén érdeklődési területeit, munkával kapcsolatos attitűdjeit és preferenciáit (Borbély-Pecze, 2022). A magyarországi pályaorientációs rendszerben számos ilyen teszt elérhető, például az Oktatási Hivatal által fejlesztett Pályaorientációs Mérő- és Támogatóeszköz (POM), amely segít az általános és középiskolás tanulóknak saját kompetenciáik és érdeklődési köreik feltérképezésében (Oktatási Hivatal, n.d.).

Az online önismereti kérdőívek egyre népszerűbbek, hiszen gyorsan és könnyen hozzáférhetőek. Az Oktatási Hivatal felvételi portálján elérhető tesztek például a továbbtanulási döntéseket segítik azáltal, hogy az egyén érdeklődését és készségeit összevetik a különböző felsőoktatási és szakképzési lehetőségekkel (Oktatási Hivatal, n.d.). A magyar nyelvű tesztek közül kiemelkedik az Érték Vagy! program által kínált kérdőív, amely kifejezetten a megváltozott munkaképességű és fogyatékossgal élő személyek számára készült, segítve őket a munkaerőpiacon való sikeres elhelyezkedésben (Érték Vagy! 2021).

Nemzetközi szinten is számos bevált önismereti teszt áll rendelkezésre, amelyek segítik az egyéneket a karriertervezésben. A Strong Interest Inventory (SII) például az egyik legismertebb teszt, amely az egyén érdeklődési területeinek feltérképezésével támogatja a pályaválasztást (Donnay, 1997). A Self-Directed Search (SDS) John L. Holland által kifejlesztett eszköz, amely az érdeklődési területek és képességek elemzésével segíti a megfelelő karrierút kiválasztását (Holland, 1997).

Az önismereti tesztek alkalmazása számos előnnyel jár. Elsősorban segítik a tudatos döntéshozatalt, hiszen az egyének megalapozottabban választhatnak pályát, ha tisztában vannak saját képességeikkel és érdeklődési területeikkel (Szilágyi, 2012). Ezen kívül növelik a motivációt, mivel olyan pálya kiválasztását teszik lehetővé, amely illeszkedik az egyén személyiségéhez és érdeklődéséhez, ezáltal fokozva a munka iránti elkötelezettséget és elégedettséget (Borbély-Pecze, 2022). Az ilyen tesztek abban is segíthetnek, hogy az egyének felismerjék fejlesztendő területeiket, lehetőséget biztosítva arra, hogy célzottan dolgozzanak készségeik fejlesztésén (Kenderfi, 2012).

1.3.2. Pályaismereti eszközök és információforrások

A pályaismeret a pályaorientáció másik kulcseleme az önismeret mellett. A foglalkozásokkal, képzési útvonalakkal és munkaerőpiaci trendekkel kapcsolatos tudás elengedhetetlen ahhoz, hogy az egyén megalapozott döntéseket tudjon hozni jövőbeli szakmai életútjáról. A pályaismereti információk birtoklása nemcsak azt jelenti, hogy valaki ismeri az adott szakma

nevét, hanem azt is, hogy tisztában van a hozzá kapcsolódó munkakörülményekkel, elvárásokkal, elérhető képzésekkel és fejlődési lehetőségekkel (Szilágyi, 2005; Kenderfi, 2012).

A modern pályaorientációs folyamatban a pályaismereti eszközök szerepe jelentősen megnőtt. Korábban a tanácsadás főként élőszóban történt, ma már számos digitális és interaktív forrás is elérhető. Magyarországon például az Oktatási Hivatal által működtetett Pályaorientációs Portál és a Pályaorientációs Mérő- és Támogatóeszköz (POM) olyan online platformok, amelyek strukturált módon segítik a pályákról való tájékozódást. Ezek az eszközök nemcsak leírásokat tartalmaznak, hanem képességalapú ajánlásokat is adnak a felhasználók számára (Oktatási Hivatal, n.d.).

A pályaismeret nemcsak szöveges információkon keresztül adható át, hanem élményszerűen is. A pályaválasztási kiállítások – például a *SzakMÁzz!* és az *Educatio*– fontos színterei annak, hogy a pályaválasztás előtt állók testközelből ismerkedjenek meg különböző foglalkozásokkal. Ezek az események nemcsak bemutatják a szakmákat, hanem interakcióra is lehetőséget adnak, ami mélyebb megértést eredményez (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, 2024).

Fontos hangsúlyozni, hogy a pályaismereti tudás nem lehet statikus. A munkaerőpiac folyamatos változásban van – új foglalkozások jönnek létre, míg mások eltűnnek, és az elvárt készségek is folyamatosan alakulnak. Ezért olyan információforrásokra van szükség, amelyek megbízhatóan, naprakészen és rendszeresen frissülnek. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat vagy a kamarák által működtetett adatbázisok ebben nyújtanak hiteles és releváns tájékoztatást (NFSZ, 2024).

A pályaismereti eszközök és adatbázisok mellett azonban nélkülözhetetlen a tanácsadók értelmező és közvetítő szerepe. A fiatalok gyakran túlterhelődnek az információk mennyiségétől, ezért fontos, hogy egy képzett szakember segítsen eligazodni és szűrni az adatokat. Így válhat a pályaismeret nem csupán információhalmazzá, hanem az önálló döntéshozatal megalapozásává (Borbély-Pecze, 2010; Suhajda, 2017).

1.3.3. Csoportos és egyéni tanácsadási módszerek

A pályaorientációs tanácsadás célja az, hogy segítse az egyént pályadöntéseinek meghozatalában, információval lássa el a lehetőségeiről, és támogatást nyújtson személyes céljainak és lehetőségeinek feltárásában. A tanácsadási folyamat eredményességét jelentősen befolyásolja az alkalmazott módszertan, amely lehet egyéni vagy csoportos formájú. Mindkét forma más és más módon járul hozzá az önismeret fejlesztéséhez, a pályaismeret bővítéséhez és a döntéshozatal támogatásához (Szilágyi, 2023; Borbély-Pecze, 2022).

Egyéni tanácsadás: a személyre szabott támogatás

Az egyéni tanácsadás során a tanácsadó kizárólag a tanácskérő személyes szükségleteire, érdeklődési területeire, értékeire és motivációira összpontosít. Ez a forma lehetővé teszi a pályaválasztással, életvezetési kérdésekkel, karrierdöntésekkel kapcsolatos problémák mélyebb feltárását, hiszen egy biztonságos, diszkrét tanácsadói tér áll rendelkezésre (Kenderfi, 2012). A személyre szabott tanácsadás során a tanácsadó aktív hallgatással, értő visszajelzéssel és célzott kérdésekkel segíti elő az önreflexiót és az iránykeresést. A folyamatban gyakran alkalmaznak karrierértékelő kérdőíveket, narratív technikákat, önéletrajz-elemzést, motivációs interjúkat és célkitűzést segítő eszközöket (Pályaorientációs Szakmai Protokoll, 2009).

Az egyéni tanácsadás különösen hatékony lehet azok számára, akik bizonytalanok, szoronganak, vagy speciális szükségletűek, például megváltozott munkaképességűek vagy hátrányos helyzetű fiatalok (Érték Vagy! 2021). Ebben a kontextusban a tanácsadó nemcsak a karrierdöntésben segít, hanem személyiségfejlesztő szerepet is betölt. Az egyéni tanácsadás rugalmas, a kliens üteméhez igazodó folyamat, amely lehetőséget biztosít arra, hogy a tanácskérő saját tempójában dolgozza fel a pályadöntésével kapcsolatos információkat és érzéseket (Savickas, 2015).

Csoportos tanácsadás: tanulás és fejlődés közösségben

A csoportos tanácsadás során a résztvevők közösen dolgoznak a pályaválasztással kapcsolatos kérdéseken, ezáltal interaktív és élményalapú tanulási folyamat valósul meg. Ez a forma nem csupán információátadásra alkalmas, hanem kiváló lehetőséget biztosít a közösségi tanulásra, az érzelmi támogatásra és a társas kapcsolatok fejlesztésére is (Suhajda, 2017). A csoportos tanácsadás során alkalmazott módszerek közé tartoznak a szerepjátékok, szituációs gyakorlatok, vitaalapú feladatok, esettanulmány-elemzés, valamint a dramatikus vagy önreflexív csoportfeladatok (Pályaorientációs Módszertani Kiadvány, n.d.).

A résztvevők mások tapasztalatain keresztül új nézőpontokat ismerhetnek meg, megtapasztalhatják, hogy a pályaválasztási bizonytalanság nem egyedi jelenség. Ez hozzájárul a feszültségek csökkentéséhez, az önbizalom növeléséhez, valamint a saját döntések átgondoltabbá tételéhez (Tempus Közalapítvány, 2014). A csoportdinamika lehetőséget teremt arra is, hogy a tanulók visszajelzést adjanak és kapjanak egymástól, ezáltal fejlődjön az érzelmi intelligenciájuk, kommunikációs készségük és együttműködési hajlandóságuk – ezek mind olyan készségek, amelyek a munka világában is értéket képviselnek (AIHR, 2023).

Kombinált módszerek: a két forma előnyeinek ötvözése

A gyakorlatban egyre elterjedtebb az a szemlélet, miszerint a pályaeorientációs tanácsadás akkor a leghatékonyabb, ha a csoportos és az egyéni tanácsadási formákat egymással párhuzamosan vagy egymást követően alkalmazzák. A csoportos alkalmak alkalmasak arra, hogy általános pályainformációkat, készségfejlesztő technikákat és önismereti alapokat nyújtsanak, míg az egyéni konzultáció lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló személyes szempontjai mentén mélyítse el azokat (Borbély-Pecze, 2022).

A nemzetközi karrier-tanácsadási modellek – így például a Life Design irányzat – is egyre inkább a hibrid módszertanokat részesítik előnyben. Ezek lényege, hogy a pályaválasztás nem egy egyszeri döntés, hanem egy folyamatos önértelmezési és újratervezési folyamat, amelyben a tanácsadó támogató kísérőként van jelen (Savickas, 2015; Jeon et al., 2025). Ez különösen releváns a mai, gyorsan változó munkaerőpiaci környezetben, ahol az alkalmazkodás, az élethosszig tartó tanulás és az új készségek elsajátítása alapvető követelménnyé vált.

1.3.4 Digitális eszközök és online platformok a pályaeorientációban

A digitális technológiák rohamos fejlődése alapjaiban változtatta meg a pályaeorientációs folyamatokat, új módszereket és eszközöket kínálva mind a tanácsadók, mind a pályaválasztás előtt állók számára. Ezek az online platformok nem csupán a hozzáférhetőséget növelik, hanem lehetőséget adnak a személyre szabott tanácsadásra és a folyamatos önfejlesztésre is. A digitális eszközök integrálása révén a pályaeorientációs információk gyorsan és interaktív módon érhetőek el, így a tanulók aktuális munkaerőpiaci trendekhez és képzési lehetőségekhez juthatnak el (Szilágyi, 2005; Kenderfi, 2012). Ezen felül az online platformok képesek személyre szabott visszajelzést adni, ami elősegíti a tudatos döntéshozatalt és a pályaválasztás érettségét (Borbély-Pecze, 2010).

Online információs rendszerek és adatbázisok

Az online információs rendszerek és adatbázisok szerepe kulcsfontosságú a pályaismeret megszerzésében, mivel ezek segítségével az egyének naprakész adatokat kapnak a különböző foglalkozásokról, képzési lehetőségekről és a munkaerőpiaci trendekről. Ezek a digitális források részletes szakmai leírásokat, kereseti adatokat és munkakörnyezet jellemzőket tartalmaznak, amelyek alapján a felhasználók összehasonlíthatják saját képességeiket és érdeklődési köreiket a piaci igényekkel (Oktatási Hivatal, n.d.; Tempus Közalapítvány, 2014). A munkaerőpiac dinamikus változásai miatt az ilyen adatbázisok frissítése elengedhetetlen, így az egyének mindig aktuális információkhoz juthatnak (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, 2024). Az online adatbázisok lehetővé teszik az interaktív keresést és a személyre szabott ajánlások megjelenítését, így a felhasználók könnyebben navigálhatnak a szakmai lehetőségek

között (AIHR, 2023). Továbbá, ezek az eszközök nemcsak statikus információkat kínálnak, hanem dinamikus diagramokat és trendanalíziseket is, amelyek segítségével a pályaválasztók megérthetik a munkaerőpiac alakulását (Edunetix, 2023).

Virtuális pályaválasztási kiállítások és online tanácsadás

A virtuális pályaválasztási kiállítások és az online tanácsadás lehetővé teszik, hogy az egyének interaktív módon, élményszerűen ismerkedjenek meg a különböző szakmákkal. Ezek az online rendezvények digitális térben valósulnak meg, ahol a résztvevők videókon, webináriumokon és élő chat-szobákon keresztül közvetlenül kapcsolatba léphetnek a szakma képviselőivel (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, 2024). Az ilyen virtuális események nemcsak információkat szolgáltatnak, hanem lehetőséget adnak a kérdések feltevésére, tapasztalatok megosztására és a személyes kapcsolat kialakítására is. A virtuális tanácsadás során a tanácsadók online platformokon keresztül nyújtanak személyre szabott támogatást, amely lehetővé teszi, hogy a résztvevők földrajzi helyüktől függetlenül ériék el a minőségi szakmai segítséget (Suhajda, 2017). Az ilyen online események különösen előnyösek azok számára, akiknek nehézséget jelent a személyes megjelenés, vagy akik olyan távoli területekről érkeznek, ahol a helyi pályaeorientációs szolgáltatások hiányosak. A virtuális kiállítások során a felhasználók élőben kérdezhetnek, visszajelzéseket kaphatnak és interaktív módon élhetik át a különböző szakmák világát. Ezen felül az online tanácsadás során a tanácsadók az aktuális munkaerőpiaci adatokat is beépítik a tanácsadási folyamatba, így az egyének naprakész információk alapján hozhatnak döntéseket (European Commission/EACEA/Eurydice, 2022). Az online tanácsadás egy rugalmas, könnyen hozzáférhető alternatívája a hagyományos személyes tanácsadásnak, amely növeli a tanulók önállóságát és döntési képességét (Prosple, 2024).

Kihívások és jövőbeli irányok

A digitális eszközök és online platformok integrálása a pályaeorientációba számos előnyt kínál, ugyanakkor kihívásokkal is szembesül. Az információhoz való hozzáférés egyenlőtlensége, a digitális írástudás hiánya és a személyes kapcsolat hiányosságai olyan tényezők, melyekre a jövőben megoldást kell találni (Edunetix, 2023). A technológiai fejlődés üteme olyan gyors, hogy a rendszeresen frissített, hiteles adatbázisok elengedhetetlenek a naprakész pályainformációk biztosításához. Az olyan intézmények, mint a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, kulcsszerepet játszanak abban, hogy az információk relevánsak és aktualizáltak maradjanak (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, 2024). A jövőbeli fejlesztések egyik irányvonala a hibrid tanácsadási rendszerek továbbfejlesztése, amelyek ötvözik a digitális és a személyes tanácsadás előnyeit, biztosítva ezzel a maximális

támogatást a pályaválasztás során (Jeon et al., 2025). Emellett fontos szerepet kap a felhasználói visszajelzések begyűjtése és integrálása, melyek alapján folyamatosan optimalizálhatók az online platformok és alkalmazások. A technológiai újítások, mint például a mesterséges intelligencia és a virtuális valóság, lehetőséget teremtenek arra, hogy a digitális pályaorientáció még interaktívabbá és személyre szabottabbá váljon (AIHR, 2023). Ezen kihívások és lehetőségek fényében a szakembereknek folyamatosan együtt kell működniük a technológiai fejlesztőkkel, hogy a pályaorientációs eszközök mindig megfeleljenek a munkaerőpiac változó igényeinek. Végül, a jövőbeni irányokban a hangsúly nemcsak az információtechnológiai fejlődésen, hanem az emberi tényezők – az empátia, az érzelmi intelligencia és a személyes kapcsolatok – fejlesztésén is lesz, amelyek elengedhetetlenek a pályaorientációs tanácsadás sikeréhez (European Commission/EACEA/Eurydice, 2022).

1.4. A pályaválasztási kiállítások szerepe és jelentősége

1.4.1. Történeti háttér

A pályaválasztási kiállítások kialakulása szorosan összefonódik a pályaorientáció intézményesülésének történetével. A pályatanácsadás előzményei a 20. század elejére vezethetők vissza, amikor az iparosodás és a modern oktatásügy fejlődése egyre sürgetőbbé tette a szakmaválasztás tudatos támogatását. A pályaorientáció egyik alapítójaként számon tartott Frank Parsons 1908-ban hozta létre Bostonban az első tanácsadó központot, amely a racionális döntéshozatal, az önismeret és a pályaismeret szisztematikus egyeztetésén alapult (Watts, 2000). Ez a szemléletmód később meghatározóvá vált a karrier-tanácsadás és -tervezés fejlődési irányjaiban, és közvetve hozzájárult a különböző szakmák és oktatási lehetőségek bemutatását célzó rendezvények megjelenéséhez.

Magyarországon a pályaorientáció kezdeti formái már a két világháború között megjelentek. A Gazdasági Szakoktatási Tanács szervezésében már ekkor történtek próbálkozások a tanulók tanácsadással való támogatására, különösen a reálgimnáziumi és ipari képzés területén (Rókusfalvy, 1969). A második világháború utáni évtizedekben a pályaválasztás központilag irányított, főként orvosi és pszichológiai vizsgálatokon alapuló rendszer keretei között zajlott. A hangsúly ekkor még elsősorban a gazdasági és társadalmi igényekhez való illeszkedésen volt, nem pedig az egyéni preferenciák és kompetenciák figyelembevételén (Szilágyi, 2005). A rendszerváltozást követően azonban új pálya nyílt a tanácsadás és a pályaorientáció számára: a szolgáltatások diverzifikálódtak, a civil és piaci szereplők is megjelentek, és egyre hangsúlyosabbá vált az élményalapú, személyre szabott tájékoztatás (Borbély-Pecze, 2009).

A pályaválasztási kiállítások intézménye az ezredfordulót követően vált széles körben elterjedtté Magyarországon. Az ilyen rendezvények eredetileg szakmabemutatók formájában indultak, majd az idők során komplex, többnapos eseményekké fejlődtek, amelyek interaktív programokat, tájékoztató előadásokat és tanácsadási lehetőségeket kínálnak. Kezdetben elsősorban általános iskolás diákokat céloztak, mára azonban célcsoportjaik kibővültek, és egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a középiskolás tanulók, szülők, pedagógusok és pályamódosítók is (Suhajda, 2017). A rendezvények struktúrája és tartalma az évek során jelentősen gazdagodott: megjelentek a digitális eszközök, szimulációk, VR-élmények és közösségi médiás előkommunikáció, amelyek a hagyományos, standalapú információközlést kiegészítve a tanulók aktív bevonására törekednek (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, 2024).

A történeti áttekintés azt mutatja, hogy a pályaválasztási kiállítások szerepe nem csupán az információátadásra korlátozódik. Ezek a rendezvények fokozatosan komplex pályaaorientációs színterekké váltak, ahol az egyéni érdeklődés, a tapasztalati tanulás és a társas interakció egyaránt helyet kapnak. Napjainkra a kiállítások a pályadöntések megalapozásának nélkülözhetetlen eszközeivé váltak, amelyek fontos közvetítőként működnek a tanulók és a munka világa között.

1.4.2. Mai formák és jellemzők

A pályaválasztási kiállítások a 21. században jelentős átalakuláson mentek keresztül, mind funkciójukat, mind szervezési gyakorlatukat tekintve. Míg korábban ezek az események elsősorban információközvetítő fórumként működtek, addig napjainkban már komplex élményalapú pályaaorientációs rendezvényekké fejlődtek. Az ilyen kiállítások nem csupán a tanulók informálását szolgálják, hanem a személyes érdeklődés felkeltését, a tapasztalati tanulás lehetőségének megteremtését, valamint az interaktív ismeretszerzést is (Borbély-Pecze, 2022; Szilágyi, 2012).

A mai pályaválasztási kiállítások jellemzően többnapos, regionális vagy országos események, amelyek célcsoportját már nemcsak az általános iskolás végzős tanulók alkotják, hanem középiskolások, szülők, pedagógusok, valamint pályamódosítók is. A kiállítók között megtalálhatók a szakképzési centrumok, egyetemek, vállalkozások, kamarák, nonprofit szervezetek, valamint különböző állami intézmények. A rendezvények programkínálata egyre sokrétűbb: a standos jelenlét mellett egyre több helyen jelennek meg szakmabemutatók, előadások, tematikus workshopok, tanácsadási lehetőségek, valamint gamifikált, élménypedagógiai elemek is (Suhajda, 2017).

Különösen fontos jellemzője a mai formáknak az élményszerűség, azaz az a törekvés, hogy a tanulók minél több gyakorlati, érzékszervi tapasztalatot szerezzenek az egyes szakmákkal kapcsolatban. Ennek keretében lehetőség nyílik arra, hogy a fiatalok eszközöket próbáljanak ki, kísérletezzenek, szimulációkban vegyenek részt vagy éppen valódi szakemberekkel beszélgessenek munkájukról. A kiállítások szervezői gyakran építenek be digitális technológiákat - például VR-alkalmazásokat -, QR-kódos szakmaismertetőket, online pontgyűjtő rendszereket, valamint mobilalkalokciókat is, amelyek még interaktívabbá teszik a rendezvényt (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, 2024).

Ezek az események nem kizárólag információátadásra szolgálnak, hanem a tanulók aktív részvételét is ösztönzik. A programok során a fiatalok kérdezhetnek, visszajelzést adhatnak, értékelhetik a látottakat, sőt saját döntéseik megerősítéséhez is segítséget kaphatnak.

További pozitív változásként emelhető ki a kiállítások nyitottsága és inkluzivitása. Az események egyre gyakrabban fordítanak figyelmet a hátrányos helyzetű tanulókra, sajátos nevelési igényű fiatalokra, vagy épp azokra a csoportokra, akik számára a személyes pályatanácsadás kevésbé elérhető. Szolgáltatásaikat gyakran kibővítik speciális tájékoztató anyagokkal, akadálymentesített térhasználattal, valamint olyan szakemberekkel, akik érzékeny módon tudják kezelni az eltérő szükségleteket (Érték Vagy! 2021).

A szervezési struktúra egyre professzionálisabbá válik: a látogatók regisztrációja, a programterv kialakítása, a visszajelzések mérése, valamint az utánkövetés mind digitálisan történik, ami hozzájárul a rendezvények hatékonyságához és mérhetőségéhez. A mai pályaválasztási kiállítás így már nem csupán egy információs esemény, hanem egy komplex fejlesztési tér, amely a tanulók pályadöntéséhez több szinten járul hozzá – kognitív, érzelmi és szociális szempontból is.

1.4.3. For- és nonprofit szervezetek részvétele

A pályaválasztási kiállítások sikeressége és sokszínűsége nagyban függ attól, hogy milyen típusú szervezetek vesznek részt az eseményen, illetve milyen szolgáltatásokat és tartalmakat kínálnak a látogatók számára. A modern pályaeorientáció egyik sajátossága, hogy a tevékenységek megvalósítása már nem kizárólag állami szereplők feladata, hanem egyre inkább megoszlik a forprofit vállalatok, a nonprofit szervezetek, valamint a szakmai kamarák és egyesületek között (Borbély-Pecze, 2022). Ez a sokszereplős modell lehetővé teszi, hogy a tanulók a munkaerőpiacot nemcsak elméleti oldalról ismerjék meg, hanem közvetlen tapasztalatokat is szerezzenek a foglalkoztatók, képzők és támogató intézmények jelenlétének köszönhetően.

A forprofit szektor szereplői – így például vállalkozások, gyárak, technológiai cégek vagy szolgáltató vállalatok – elsősorban a saját iparágukban elérhető munkakörök, technológiák és fejlődési utak bemutatására törekednek. Ezek a szervezetek gyakran interaktív, élményszerű szakmabemutatókat kínálnak, amelyek során a látogatók kipróbálhatják az adott ágazatban használt eszközöket vagy technológiákat. A kiállításon való megjelenés lehetőséget ad a cégek számára, hogy már a tanulási életút kezdetén felkeltsék az érdeklődést saját szakterületük iránt, és hosszú távon utánpótlást biztosítsanak (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, 2024). Emellett egyre gyakoribb, hogy a vállalatok nemcsak toborzási, hanem edukációs célból is megjelennek, például gyakornoki programokat, duális képzési lehetőségeket vagy ösztöndíjakat ismertetnek a kiállítás látogatóival.

A nonprofit szervezetek szerepe más természetű, de legalább ilyen jelentős. Az alapítványok, egyesületek, civil szervezetek és szakmai műhelyek jellemzően társadalmi missziót is betöltenek a pályorientációs folyamatban. Ők olyan célcsoportokat szólítanak meg – például hátrányos helyzetű fiatalokat, fogyatékkal élő tanulókat vagy pályamódosítás előtt álló felnőtteket –, akik számára különösen fontos a személyre szabott, inkluzív támogatás (Érték Vagy! 2021). E szervezetek gyakran kínálnak egyéni tanácsadást, önismereti kérdőíveket, kompetenciamérést, valamint különféle érzékenyítő programokat is, amelyek hozzájárulnak a tudatos pályatervezéshez és a munkaerőpiaci integrációhoz (Pályorientációs Szakmai Protokoll, 2009).

A nonprofit és forprofit szereplők közös jelenléte jól mutatja a pályaválasztási kiállítások többdimenziós célját: ezek az események nem pusztán pályák és képzések bemutatásáról szólnak, hanem valójában olyan közösségi terek, ahol az oktatás, a munkaerőpiac és a társadalmi támogatórendszerek találkoznak. A rendezvényeken gyakran együttműködés alakul ki az egyes szektorok között – például civil szervezetek és cégek közösen szerveznek pályorientációs programokat, vagy épp szakmai kamarák koordinálják a kiállítók megjelenését és tematikus szekcióit (Tempus Közalapítvány, 2014).

Külön figyelmet érdemel az is, hogy évről évre egyre több, humán szolgáltatásokat nyújtó szervezet jelenik meg a pályaválasztási kiállításokon. Ez különösen szembetűnő a fővárosban megrendezett eseményeken, például az *Educatio* és a *SzakMÁzz!* kiállításokon, ahol a szociális munka, pszichológia, mentálhigiéné vagy ifjúsági munka területén tevékenykedő szolgáltatók is egyre aktívabbak. Ezek a szervezetek hozzájárulnak ahhoz, hogy a pályaválasztás ne csupán gazdasági szempontból, hanem életminőség és személyes kiteljesedés irányából is megközelíthető legyen (Suhajda, 2017).

1.4.4. Részvételi tendenciák és változások a pályaválasztási kiállításokon

A pályaválasztási kiállítások látogatottsága és kiállítói köre az elmúlt évtizedek során dinamikus átalakuláson ment keresztül. A részvételi trendek változásait nemcsak a társadalmi-gazdasági környezet befolyásolja, hanem az oktatáspolitikai prioritások, a munkaerőpiaci elvárások és a technológiai fejlődés is. Míg korábban ezek a rendezvények elsősorban a 14 év körüli tanulók számára nyújtottak tájékozódási lehetőséget a középfokú továbbtanulásról, addig napjainkra kibővült célcsoportokat szólítanak meg: középiskolások, szülők, pedagógusok, pályakezdők és pályamódosító felnőttek is egyre gyakrabban jelennek meg látogatóként (Suhajda, 2017).

A rendezvények iránti érdeklődés fokozódását részben az magyarázza, hogy a pályaválasztás folyamata ma már összetettebb, több szinten zajló döntéshozatalt igényel. A résztvevők jelentős része már nemcsak az aktuális tanulmányi lehetőségek iránt érdeklődik, hanem hosszabb távú karrierutat is szeretne körvonalazni magának. Ehhez a pályaválasztási kiállítások olyan információs és élménytereket biztosítanak, amelyekben az egyéni élethelyzet, motiváció és célkitűzés figyelembevételével történhet meg a tájékozódás (Borbély-Pecze, 2022). A tapasztalatok azt mutatják, hogy a látogatók aktívabbá váltak: kérdeznek, tanácsadást vesznek igénybe, kifejezik érdeklődésüket, és tudatosan keresik a személyes pályaelképzelésükhöz illeszkedő információkat.

A kiállítók összetétele is bővült és diverzifikálódott. Az utóbbi években egyre több középiskola, felsőoktatási intézmény, szakképző központ, cég, szakmai kamara és civil szervezet vesz részt a rendezvényeken (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, 2024). Különösen a fővárosi eseményeken – így például a *SzakMÁzz!* vagy az *Educatio* – figyelhető meg a kiállítók számának évről évre történő emelkedése. Érdekesség, hogy egyre nagyobb arányban jelennek meg olyan for- és nonprofit szolgáltatók, amelyek nem oktatási intézmények, hanem humán szolgáltatások, tanácsadás, mentorálás, mentálhigiéné vagy szociális ellátás területén dolgoznak. Ez azt mutatja, hogy a pályaválasztási kiállítások egyre kevésbé csupán képzési, és egyre inkább karrier- és életvezetési témájú rendezvényekké alakulnak (SzakMázz!, 2025; Educatio, 2025).

A COVID–19 járvány időszaka ugyan jelentős visszaesést eredményezett a látogatószámokban, ugyanakkor új lehetőségeket is teremtett. A digitalizáció előretörésével egyre több eseményt tartanak online vagy hibrid formában, amely megnöveli az elérhetőséget, különösen a vidéki vagy hátrányos helyzetű tanulók számára (Edunetix, 2023). A hibrid forma ugyanakkor nem helyettesíti, hanem kiegészíti a személyes jelenlét élményét, hiszen a kiállítások egyik

legfontosabb értéke továbbra is az élményszerű, személyes interakciókra épülő pályaismereti tapasztalat (Jeon et al., 2025).

A látogatók motivációja is átalakulóban van. Míg az általános iskolás korosztály számára a kiállítás jellemzően első inspirációt jelent a jövőjükkel kapcsolatban, addig a középiskolások célzottabb, strukturáltabb tájékozódással érkeznek. A szülők jelenléte szintén meghatározó: sok esetben ők kezdeményezik a részvételt, kísérik el gyermeküket, és aktívan érdeklődnek a képzések, ösztöndíjak és elhelyezkedési lehetőségek iránt (Tempus Közalapítvány, 2014). Megjelent egy új célcsoport is: azok a felnőttek, akik szakmát szeretnének váltani, vagy újra belépni a munka világába – számukra a kiállítások új perspektívákat, kapcsolati hálókat és információs forrásokat kínálnak (Szilágyi, 2012).

A pályaválasztási kiállítások részvételi mintázatai a rugalmasság, a nyitottság és a komplexitás irányába mozdultak el. A változatos célcsoportok és a sokszínű kiállítói kínálat révén ezek az események ma már a pályaaorientációs rendszer egyik legfontosabb kapcsolódási pontjai közé tartoznak.

2. A vizsgálat hipotézisének bemutatása

Dolgozatomban szeretnék átfogó képet adni a fővárosunk területén fellelhető – vizsgálatomban részt vevő - pályaorientációt támogató szervezetekről. Mindezek fényében a dolgozat központi **hipotézise**, miszerint azt feltételezem, hogy a pályaorientáció területén működő szervezetek saját hagyományaik, értékrendjük és szervezeti kultúrájuk mentén formálják tevékenységüket, miközben közös célként jelenik meg a fiatalok támogatása. Mindegyik szervezet célja - működési formájuktól függetlenül -, hogy segítse a fiatal útkeresőket, sokrétű tevékenységükkel széles lehetőséget kínálnak a fiatalok számára.

3. A vizsgálat módszereinek bemutatása

3.2. A honlapelemzés bemutatása

Dolgozatom ezen fejezetében bemutatom az első vizsgálatom célját, mely az volt, hogy átfogó és rendszerezett képet adjon a pályaorientáció területén működő hazai – a fővárosunk területén működő - honlapokról, különös tekintettel azok tartalmi, szerkezeti és funkcionális jellemzőire. A kutatás kvalitatív megközelítésen alapult, amely elsősorban a tartalomelemzés módszerét alkalmazta. A cél nem a honlapok rangsorolása vagy értékelése volt, hanem azok összehasonlító, feltáró jellegű elemzése, a közös mintázatok és eltérések azonosítása. A vizsgálat során a honlapok működését abból a szempontból tekintetem át, hogy azok miként támogatják a fiatalok pályaorientációs döntéseit, illetve hogyan illeszkednek az állami, kamarai és civil szereplők által nyújtott szolgáltatási struktúrába.

A vizsgálati mintámat 15 országos lefedettségű, a pályaorientáció területén releváns szereplő honlapja alkotta. A kiválasztás célirányosan történt: a vizsgálatba bekerültek az állami és kamarai intézmények (például a kormányhivatal, a pedagógiai szakszolgálat, a kamara és a szakképzési hivatal), a pályaorientációra szakosodott civil és nonprofit szervezetek, valamint olyan országos rendezvényekhez vagy platformokhoz kapcsolódó weboldalak, amelyek a fiatalok tájékoztatását és motiválását szolgálják (például a SzakMÁzz!, a Lányok Napja, a Szakmaverzum és az Educatio Expo). A minta tehát a pályaorientációs ökoszisztéma három meghatározó területét reprezentálta: az intézményes, a civil és az esemény- vagy platformalapú szereplőket.

A honlapok elemzése előre meghatározott szempontok szerint történt, amelyek a pályaorientációs szolgáltatások tipikus dimenzióit fedték le. Ezek a következők voltak: (1) a célcsoport meghatározása és megszólítása (diákok, szülők, pedagógusok, sajátos nevelési igényű fiatalok stb.); (2) az elérhető szolgáltatások jellege (egyéni és csoportos tanácsadás,

online kérdőívek, önismereti tesztek, rendezvények és programok ismertetése); (3) a honlap tartalmi és szerkezeti sajátosságai (átláthatóság, navigálhatóság, vizuális megjelenés, interaktív elemek jelenléte); valamint (4) a civil és közösségi sajátosságok, különös tekintettel a rugalmasságra, az élményalapú megközelítésre és az állami szolgáltatások kiegészítő funkcióira. A szempontok lehetővé tették, hogy az egyes honlapok tartalmi felépítése és funkcionális működése közös keretben legyen vizsgálható, miközben a kvalitatív elemzés megőrizte a rugalmas, értelmező szemléletet.

Az adatgyűjtés a honlapok nyilvánosan elérhető felületeinek teljes körű bejárásával történt, beleértve a fő- és aloldalakat, az önállóan beágyazott eszközöket és a releváns regisztrációs vagy információs felületeket. A közösségimédia-hivatkozások és külső linkek csak abban az esetben kerültek elemzésbe, ha azok a honlap szerves részét képezték, például integrált pályaorientációs eszközként működtek. Az elemzés egysége maga a honlap, mint információs és szolgáltatási felület volt.

A feldolgozás során minden honlapról leíró és értelmező jegyzetet készítettem, amelyben rögzítésre kerültek a szolgáltatások, az online eszközök, a célcsoportok, valamint a vizuális és kommunikációs jellemzők. Ezt követően egy közös, strukturált táblázatba kerültek az összehasonlítható elemek (tanácsadás típusa, online kérdőív elérhetősége, aktivitások jellege, honlapfelépítés sajátosságai), ami lehetővé tette a kereszt-összefüggések azonosítását. Az elemzés során a kutatás kvalitatív jellegéből fakadóan nem számszerű értékelés, hanem tematikus mintázat-azonosítás történt.

A módszer sajátossága, hogy a vizsgálat nemcsak a honlapok tartalmi struktúrájára, hanem azok funkcionális hasznosíthatóságára is kiterjedt: tehát nem pusztán azt rögzítette, hogy mi található meg az adott oldalon, hanem azt is, hogy ezek a tartalmak milyen mértékben járulnak hozzá a pályaorientációs döntések támogatásához. Ez a szemlélet lehetővé tette a honlapok felhasználóközpontú értelmezését, különösen a fiatal korosztály szempontjából, akik számára a vizuális megjelenés, a könnyű navigáció és az interaktivitás alapvető elvárás.

A kutatás eredményeként egy összehasonlítható, esettanulmányyszerű honlaptár jött létre, amely az egyes szereplők tevékenységét egységes keretben mutatja be. Az így kialakított rendszer nemcsak az aktuális helyzet leírását szolgálja, hanem alapot teremthet esetleges későbbi, interjú vagy kérdőíves vizsgálatokhoz is, amelyek a különböző szervezetek pályaorientációs tevékenységének hatásmechanizmusait és a felhasználói élmény szempontjait is részletesebben feltárhatják.

3.2. A strukturált interjú bemutatása

A pályorientációs szolgáltatások gyakorlatának mélyebb megértése érdekében a dolgozatomban következő kvalitatív kutatási szakaszban félig strukturált interjúk módszerét alkalmaztam. Ennek célja az volt, hogy az intézményi honlapok alapján feltárt strukturális és formai jellemzőket személyes, szervezeti nézőpontokkal egészítsem ki, valamint olyan információkat is begyűjtsek, amelyek az intézmények működési filozófiájára, szakmai szemléletére és stratégiai irányaira világítanak rá. Az interjúk lehetőséget teremtettek arra, hogy ne csupán statikus képet kapjunk az adott szereplőkről, hanem a belső értékrendek, működési logikák és fejlődési tendenciák is kirajzolódjanak.

A kutatás célirányos, vagyis nem véletlenszerű, hanem szándékosan kiválasztott alanyokkal készült. Az interjúalanyok meghatározásánál szempont volt, hogy az adott szervezet képviselője mélyreható ismeretekkel rendelkezzen a pályorientációs tevékenység gyakorlati megvalósításáról. A cél kezdetben 12 szervezet bevonása volt, ám a megkeresések eredményeként végül 7 intézmény tudott teljes értékű interjút biztosítani. Ezek lefedik az állami (pl. Budapest Főváros Kormányhivatala, Pedagógiai Szakszolgálat), kamarai (BKIK), civil (HiSchool, Piarista Kilátó Központ, Miénk a Pálya Alapítvány) és országos eseményalapú (SzakMÁzz!) szektorokat, lehetővé téve a különböző intézményi működésmódok összehasonlítását.

Az alkalmazott interjúforma félig strukturált jellegű volt. Ez azt jelenti, hogy egy előre megtervezett kérdéssor szolgált iránytűként a beszélgetések során, ugyanakkor nyitott voltam azokra a tartalmi elágazásokra is, amelyek az interjúalanyok válaszai nyomán merültek fel. A kérdések 13 fő témakör köré csoportosultak: ezek érintették a szervezet történetét, szerkezeti jellemzőit, célcsoportjait, a nyújtott pályorientációs szolgáltatásokat, a szakemberek képzettségét, a tanácsadás formáit és eszközeit, az együttműködéseket, a finanszírozás kérdését, valamint a programok hatásait és fejlődési irányait. A kérdések úgy lettek kialakítva, hogy mind a személyes, mind a szervezeti nézőpontot érvényesíteni lehessen.

Az interjúk felvétele – a résztvevők beleegyezésével – rögzített formában zajlott, majd szó szerinti leirat készült belőlük. A feldolgozás során tartalomelemzést alkalmaztam, amely kombinálta a deduktív (előzetesen rögzített szempontok szerinti) és az induktív (az interjúk során újonnan felmerülő témák alapján történő) kódolási eljárásokat. A kezdeti tematikus keretet a dolgozat elméleti és módszertani bevezetése határozta meg – például célcsoportok, tanácsadási formák, szolgáltatási jellemzők –, míg az induktív megközelítés révén olyan kiegészítő aspektusok is kirajzolódtak, mint a szervezeti önmeghatározás, mentorálás szerepe vagy a társadalmi hasznosság belső értelmezése.

Az interjúk értelmezése nem az összehasonlítás vagy rangsorolás szándékával történt, sokkal inkább a sokféleség azonosítása és a működési elvek mögötti szemlélet feltárása állt a fókuszban. A szervezeti példák egymástól való eltérései – legyen szó önkéntes vagy professzionális háttérről, állami vagy piaci finanszírozásról, formális vagy informális működésről – nem kizárják, hanem éppenséggel kiegészítik egymást. Ez a horizontális különbség ugyanakkor mindvégig a közös cél – a fiatalok sikeres pályadöntésének támogatása – kontextusában értelmezhető.

Különösen hangsúlyos szerepet kapott a dolgozatban megfogalmazott hipotézis vizsgálata is, amely szerint a pályáorientáció területén működő civil szervezetek saját hagyományaik és működési logikájuk mentén szervezik tevékenységüket, ugyanakkor függetlenül attól, hogy mentorálással, tanácsadással, önkéntesekkel vagy hivatásos szakemberekkel dolgoznak, közös bennük az elkötelezettség. Az interjúk alapján ez az állítás alátámaszthatónak tűnik, és a kvalitatív eredmények megalapozzák az elemzés végső következtetéseit is.

A strukturált interjúk eredményeinek bemutatásában az egyes szervezetek részletes, szempontok mentén felépített értelmezését tartalmazzák, majd az összehasonlító értékelés és a hipotézisre vonatkozó szintézis zárja le a kutatás kvalitatív szakaszát.

4. A vizsgálat eredményeinek bemutatása

Pályaorientációt támogató honlapok

A pályaorientáció a fiatalok iskolai és munkaerőpiaci döntéseinek egyik meghatározó tényezője, hiszen az egyéni életutak alakulása és a társadalmi-gazdasági környezet folyamatai szoros kölcsönhatásban állnak egymással. A munkaerőpiac dinamikus átalakulása, az új foglalkozások megjelenése, valamint a hagyományos szakmák átrendeződése napjainkban fokozott alkalmazkodást kíván mind az oktatási rendszer, mind a fiatal generáció részéről. A pályaorientáció fő feladata e komplex helyzetben az, hogy támogassa a tanulókat saját képességeik, érdeklődésük és motivációik felismerésében, és ezáltal megalapozott döntéseket tegyenek a továbbtanulás vagy a szakmai életút irányáról (Borbély-Pecze & Hutchinson 2013).

Magyarországon a pályaorientációs tevékenység sokszereplős rendszerben valósul meg. Az állami és kamarai intézmények — mint például a kormányhivatalok, pedagógiai szakszolgálatok, szakképzési hivatalok vagy kamarák — jellemzően szabályozott, intézményesített keretek között kínálnak tanácsadást, információs szolgáltatásokat és programokat. Ezzel párhuzamosan a civil szervezetek és nonprofit kezdeményezések rugalmasabb, innovatív, gyakran élményalapú formában járulnak hozzá a pályaválasztási döntések támogatásához. E szereplők sok esetben képesek olyan fiatalokat, szülőket vagy pedagógusokat is megszólítani, akik az állami intézményrendszeren keresztül nehezebben elérhetők, és kommunikációjukban jellemzően személyesebb, közvetlenebb, motiválóbb hangvételt alkalmaznak.

A jelen fejezet célja, hogy átfogó képet adjon a pályaorientáció területén működő hazai szervezetek honlapjairól, és bemutassa, milyen tartalmi, szerkezeti és vizuális megoldásokon keresztül segítik a fiatalokat a pályaválasztásban. A vizsgálat középpontjában azok a honlapok állnak, amelyek aktív szereplői a magyar pályaorientációs térnek, illetve rendszeresen képviselik magukat a legnagyobb országos rendezvényeken — mint például a *SzakMÁzz!* vagy az *Educatio Expo* — kiegészítve néhány további, országos elérésű, innovatív kezdeményezéssel.

A kutatás kvalitatív tartalomelemzés módszerével készült, amely lehetővé teszi, hogy ne csupán a honlapok felszíni információtartalmát, hanem azok funkcionális működését, felhasználói szemléletét és célcsoport-orientáltságát is értelmezzük. A vizsgálatom nem rangsorolásra törekszik, hanem arra, hogy feltárja, hogyan egészítik ki egymást az állami, kamarai és civil szereplők a pályaorientációs szolgáltatások hálózatában, és milyen hiányosságok vagy fejlesztési irányok azonosíthatók a jelenlegi kínálatban.

A mintába 15 honlap került be, köztük kormányzati, kamarai, civil és országos platformok. Az elemzés az alábbi fő szempontokra épült:

1. a célcsoportok meghatározása és megszólítási stratégiája;
2. az elérhető szolgáltatások köre (tanácsadás típusa, programok, kérdőívek, rendezvények);
3. a civil jelleg, az innováció és a kiegészítő szerep megjelenése az állami szolgáltatások mellett;
4. a honlapok tartalmi és szerkezeti jellemzői (átláthatóság, vizuális megjelenés, interaktivitás, felhasználóbarát működés).

A kutatás végső célja, hogy strukturált, összehasonlítható képet nyújtson a pályorientációs honlapok jelenlegi hazai rendszeréről. A fejezetben bemutatott elemzés előkészíti a következő módszertani egységet, amely részletesen ismerteti a vizsgálat kvalitatív eljárásait, a kódolási keretet és az értékelési dimenziókat.

Állami / kamarai szereplők

- Budapest Főváros Kormányhivatala – Foglalkoztatási Főosztály
- Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara – Szakképzési Irodája
- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat – Továbbtanulási és Pályaválasztási Tagintézménye
- Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal – Pályorientációs Portál

Civil / nonprofit szervezetek

- Piarista Kilátó Központ
- Konnekt Egyesület
- Miénk a Pálya Alapítvány
- HiSchool
- Engame Akadémia

Országos / esemény / platform

- SzakMÁzz!
- Lányok Napja
- Szakmaverzum.hu
- Diplomán Túl

- Educatio Kiállítás
- Mi a Pálya?

4.1. A honlapelemzés eredményeinek bemutatása

4.1.1. Állami és kamarai szereplők honlapjainak elemzése

Az állami és kamarai intézmények honlapjai a pályaorientációs szolgáltatások leginkább strukturált, formális oldalát képviselik. Közös bennük, hogy a szakmaiság, az információs megbízhatóság és az intézményi hitelesség a legfőbb értékeik, ugyanakkor a fiatalok bevonása és az interaktív digitális eszközök alkalmazása még kevésbé jellemzi őket. Az alábbiakban bemutatott négy szervezet különböző aspektusait mutatja annak, ahogyan a pályaorientáció az állami rendszer különböző szintjein megjelenik: a központi szakpolitikai irányítás, a regionális intézményes keretek és a gazdasági szereplők által biztosított szolgáltatások mind eltérő módon járulnak hozzá a fiatalok döntéstámogatásához.

A **Budapest Főváros Kormányhivatala – Foglalkoztatási Főosztály** honlapja a munkaerőpiaci szemléletet állítja a pályaorientáció középpontjába. A célcsoportot elsősorban a pályakezdő fiatalok és az álláskeresők alkotják, akik a továbbtanulás és a munkába állás határán állnak, de a szülők és a pedagógusok számára is hasznos információkat kínál. Az oldal célja, hogy eligazítást nyújtson a foglalkoztatási támogatások, képzési lehetőségek, gyakornoki programok és állásbörzék világában, ezáltal a pályaorientációt a munkaerőpiac realitásai felől közelíti meg. A honlap struktúrája egyszerű, átlátható, az információk jól rendszerezettek, ám az interaktív funkciók hiánya miatt az oldal inkább adatbázisként, mint élő tanácsadási felületként működik. Az információk hitelesek és naprakészek, viszont a vizuális megjelenés visszafogott, kevésbé motiváló. Az oldal elsősorban a racionális döntéshozatalhoz kínál adatokat és forrásokat, nem pedig személyes élményt. A fiatalabb korosztályok bevonását nehezíti a hivatalos nyelvezet és az élményszerű elemek hiánya, ugyanakkor a honlap stabil kiindulópont a munka világába való belépéshez. A civil rugalmasság kevésbé érzékelhető, viszont a kormányhivatal partnerségi programjai révén kapcsolatot tart fenn a kamarákkal és civil szereplőkkel, ami a háttérben sokkal nyitottabb struktúrát sejtet, mint amit a portál arculata tükröz. Ez az oldal tehát nem az inspiráció, hanem a kiszámítható és biztonságos tájékozódás felületét kínálja (Budapest Főváros Kormányhivatala, 2025).

A **Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK) – Szakképzési Iroda** honlapja a gyakorlati tapasztalatokon alapuló pályaorientáció mintapéldája. A kamara küldetése a gazdasági szféra és az oktatás kapcsolatának erősítése, amely a honlap tartalmában és felépítésében egyaránt megjelenik. Célcsoportja sokrétű: diákok, pedagógusok, szülők,

valamint a sajátos nevelési igényű tanulók is megtalálják az igényeiknek megfelelő információkat. Az oldal a szakképzés lehetőségeit, a duális képzési formát, a különböző szakmákat és azok piaci relevanciáját mutatja be. A BKIK programjai – mint például a pályorientációs napok, tanműhely- és céglátogatások, szakmabemutatók vagy csoportos tanácsadások – a tanulási folyamat élményszerű megközelítésére építenek. Az információk világosak és gyakorlatiasak, a kamara kifejezetten a szakmák kipróbálására, a tapasztalatszerzésre helyezi a hangsúlyt. Bár az online interaktív eszközök hiányoznak, a személyes programok magas színvonalú szervezettsége részben pótolja ezt a hiányt. A BKIK honlapja vizuálisan professzionális, ugyanakkor inkább információs, mint inspirációs funkciót tölt be; a képi világ letisztult, de nem kifejezetten fiatalos. A honlap így egyfajta átmenetet képez az állami és civil pályorientációs megközelítések között: szakmailag hiteles, rendszerszintű, de közvetlenebb, mint a közigazgatási oldalak. A kamara szerepe abban különleges, hogy élő kapcsolatot teremt az oktatás, a gazdaság és a fiatalok között, és a személyes élményt tekinti a döntéstámogatás leghatékonyabb eszközének (Budapest Kereskedelmi és Iparkamara, 2025).

A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat – Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézménye az állami pályorientáció pszichológiai és pedagógiai irányultságú ágát képviseli. A honlap célcsoportja széles: a diákok mellett a szülők, pedagógusok és intézményvezetők is megszólítottak, ami jelzi, hogy a pályorientációt nem csupán egyéni döntésként, hanem közösségi és oktatási folyamatként értelmezik. Az intézmény fő tevékenységei közé tartozik az egyéni tanácsadás, az önismereti tréningek, a csoportos foglalkozások és a pályaválasztási táborok szervezése, amelyek az önismereti fejlődést és a döntéshozatali készségek fejlesztését támogatják. Az online űrlapokon keresztül történő jelentkezés modernizált és kényelmes, a diákok számára könnyen elérhető. Az oldal egyedülálló abban, hogy a pályorientációt pszichológiai és neveléstudományi kontextusban mutatja be, a döntési folyamatot komplex személyiségfejlődési folyamatként értelmezve. A vizuális megjelenés egyszerű, az információk jól strukturáltak, a szakmai dokumentumokhoz könnyű hozzáférni, ám a grafikai környezet inkább intézményi, mint fiatalos. A honlap tartalmi mélysége, pedagógiai megalapozottsága és multidiszciplináris szemlélete kiemeli az állami mezőnyből, miközben megőrzi a hivatali arculatot. Ez az oldal jól példázza, hogyan képes a pedagógiai szakszolgálat a fiatalok támogatását szakmailag megalapozott, de mégis emberközpontú módon megvalósítani (Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat, 2019).

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH) – Pályorientációs Portál az állami digitalizáció legelőre mutatóbb példája a pályorientációs szolgáltatások között. A portál

fő célcsoportja a középiskolás korosztály, de a szülők és pedagógusok is releváns felhasználók. Az oldal kulcselemei az online kérdőívek, önismereti tesztek és szakmaajánló modulok, amelyek lehetővé teszik, hogy a diákok saját érdeklődésük és képességeik alapján fedezhessék fel a hozzájuk illő pályákat. A szakmaadatbázis több száz foglalkozást mutat be szöveges és vizuális formában, így a felhasználók gazdag, multimédiás tartalmakon keresztül ismerhetik meg a szakmák világát. A portál modern, interaktív, könnyen navigálható, a felület grafikai megoldásai korszerűek és motiválóak. Az NSZFH portálja innovatív abban, hogy a pályorientációt önirányított tanulási folyamattá alakítja, és a digitális eszközöket nem kiegészítésként, hanem a tanácsadás fő csatornájaként alkalmazza. Bár a személyes tanácsadás hiányzik, az oldal az önálló tájékozódás képességét fejleszti, ami hosszú távon a tudatos döntéshozatal erősödéséhez vezethet. Az interaktív kérdőívek, a vizuális szakmabemutatók és a felhasználóbarát menürendszer a portált egyértelműen a fiatal generációk igényeihez igazítják. Ezzel a honlap a pályorientációs rendszer digitalizációs irányát testesíti meg, amely új alapokra helyezi a tanácsadás formáit és módszereit (Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, n.d.).

1. táblázat:

Összefoglaló az állami- és kamarai szereplők honlapjairól (saját szerkesztés)

Szervezet / Honlap	Célcsoport	Elérhető szolgáltatások	Innováció / Civil sajátosság	Tartalmi és szerkezeti jellemzők
Budapest Főváros Kormányhivatala – Foglalkoztatási Főosztály	Pályakezdők, álláskeresők, diákok, szülők, pedagógusok	Munkaerőpiaci és képzési információk, támogatások, rendezvények, állásbörzék	Partnerségek kamarákkal, civil szereplőkkel; indirekt tanácsadási funkció	Hivatalos, jól strukturált, de statikus; információs fókusz, kevés interaktív elem

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK) – Szakképzési Iroda	Diákok, pedagógusok, szülők, SNI-tanulók	Csoportos tanácsadás, pályaeorientációs napok, tanműhely- és céglátogatás, szakmabemutatók	Gyakorlati, élményalapú programok; vállalati partnerekkel való szoros együttműködés	Professzionális, de formális; jól áttekinthető, fiatalbarát elemek hiányoznak
Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat – Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézménye	Diákok, pedagógusok, szülők	Egyéni tanácsadás, önismereti tréning, csoportos foglalkozások, táborok, online jelentkezés	Pszichológiai és neveléstudományi megközelítés; élményalapú önismereti fejlesztés	Világos struktúra, hiteles szakmai tartalom; vizuálisan visszafogott, intézményi arculat
Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal – Pályaeorientációs Portál	Középiskolások, szülők, pedagógusok	Online önismereti tesztek, szakmaajánló, videós szakmabemutatók, adatbázis	Digitális tanácsadási innováció; önirányított tanulás támogatása	Modern, fiatalos, interaktív; kiváló navigáció és vizuális megoldások

Az állami és kamarai szervezetek honlapjainak elemzése rávilágít arra, hogy a magyar pályaeorientációs rendszer több szinten, egymással párhuzamosan működik. A különböző intézményi típusok – a kormányhivatalok, a kamarák, a pedagógiai szakszolgálatok és az országos portálok – mind más-más szempontból közelítik meg a fiatalok döntéstámogatását. Míg a kormányhivatalok inkább az intézményi tanácsadás és az információátadás funkcióját töltik be, a kamarák a gyakorlatias, élményszerű tapasztalatszerzés lehetőségét kínálják, a digitális portálok pedig az önálló tájékozódás és az önirányított döntéshozatal formáit erősítik. Ez a sokszínűség gazdagítja a pályaeorientációs ökoszisztémát, ugyanakkor nehezíti az egységes kommunikációt és a felhasználói élmény összehangolását.

A célcsoportok megközelítésében érzékelhető a tudatos differenciálás. A kormányhivatali hálózat – amely minden vármegyében működik – elsősorban a döntés előtt álló fiatalokat és az őket támogató felnőtteket szólítja meg. A kamarák a diákokat a gazdasági szféra szereplőivel kötik össze, ezzel gyakorlati kontextusba helyezve a pályaválasztást. A pedagógiai szakszolgálatok az oktatási intézményekkel szoros kapcsolatban működnek, a tanácsadást és az önismeret-fejlesztést pedagógiai és pszichológiai alapokra helyezve. Az országos portálok elsősorban a digitális felhasználók igényeire építenek, akik saját tempóban, online felületen szeretnék feltérképezni a tanulási és munkavállalási lehetőségeket. Bár a célcsoportok lefedettsége széles, a tartalmak személyre szabása és az életkori sajátosságokhoz igazított kommunikáció még fejlesztésre szorul.

A szolgáltatások jellege alapján három fő irány különíthető el. A kormányhivatali és pedagógiai szakszolgálati modellek a személyes tanácsadásra és a közvetlen kapcsolatfelvételre építenek, ezekben a közvetlen emberi interakció adja a támogatás lényegét. A kamarai programok az élményszerű tanulásra helyezik a hangsúlyt: a szakmabemutatók, a céglátogatások és a gyakorlati napok a tapasztalaton keresztül tanulást valósítják meg. A digitális portálok ezzel szemben az online eszközöket és az önismereti kérdőíveket alkalmazzák, amelyek a felhasználók önálló döntéshozatalát segítik. Ez a három megközelítés együttesen teszi lehetővé, hogy a rendszer egyszerre legyen információgazdag, élményszerű és technológiailag korszerű.

Az innováció formája és mélysége intézményenként eltérő, de minden esetben jól érzékelhető az alkalmazkodási törekvés. A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal portálja a digitális tanácsadás korszerű modelljét képviseli, amely interaktív eszközökkel, online tesztekkel és multimédiás tartalmakkal segíti a felhasználókat. A Nemzeti Pályaorientációs Portál ezzel szemben inkább a munkaerőpiaci valóságot hozza közelebb, statisztikai adatokkal és gazdasági trendekkel támogatva a döntést. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az élményalapú tanulás révén újít, a gazdasági szereplőkkel közösen szervezett eseményekkel pedig a pályaorientációt a gyakorlat világához kapcsolja. A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat módszertani megújulása abban áll, hogy a pályaválasztást a személyiségfejlődés részeként kezeli, a döntéshozatalt pedig önismereti folyamatként értelmezi. A vármegyei kormányhivatalok innovációja a partnerségben és a közösségi hálózatépítésben jelenik meg, amely az állami rendszer stabilitását a civil szféra rugalmasságával ötvözi.

A vizuális és tartalmi megoldások terén a portálok közötti különbségek erőteljesebbek. Az országos és kamarai honlapok általában modernebb, grafikai elemekkel gazdagított felületeket kínálnak, míg a kormányhivatali oldalak inkább a funkcionális, adatközpontú struktúrát követik. A pedagógiai és regionális oldalak konzervatívabb arculatot képviselnek, viszont hiteles, részletes

és szakmailag megalapozott tartalommal működnek. Az interaktivitás mértéke változó: az NSZFH portálján magas, a megyei hivatalok oldalain visszafogott, de mindegyik törekszik a felhasználóbarát navigációra és a könnyű elérhetőségre. A jövő kihívása az, hogy az állami hitelesség és az információs megbízhatóság mellett ezek a felületek képesek legyenek élményt, inspirációt és valódi motivációt is nyújtani a fiataloknak.

Az állami és kamarai honlapok vizsgálata azt mutatja, hogy a pályorientációs szolgáltatások rendszere Magyarországon már sok elemében kiépült, ugyanakkor a tartalmi gazdagság, az élményszerűség és az egységes felhasználói szemlélet még nem kapcsolódik össze teljesen. A kormányhivatalok biztosítják az országos lefedettséget és a stabil szervezeti hátteret, a kamara a gazdasági kapcsolatrendszert, a pedagógiai szakszolgálat a pszichológiai és pedagógiai támogatást, míg az országos portálok a digitális hozzáférhetőséget. Együttesen olyan rendszert alkotnak, amelyben az információ, a tapasztalat és az önismeret egymást kiegészítve szolgálja a fiatalok tudatos pályaválasztását.

4.1.2. Civil- és nonprofit szervezetek honlapjainak elemzése

A civil és nonprofit szervezetek egyre fontosabb szerepet töltenek be a pályorientációs szolgáltatások hazai rendszerében. Működésük rugalmasabb, innovatívabb és sok esetben személyesebb jellegű, mint az állami intézményeké. Ezek a szervezetek nem csupán kiegészítik az állami struktúrákat, hanem új megközelítéseket és módszereket is bevezetnek a fiatalok döntéstámogatásába. Tevékenységük fókuszában gyakran az élményszerű tanulás, a közösségi részvétel és az önismeret fejlesztése áll, amely a pályorientáció személyesebb, emberközelibb dimenzióját erősíti. A civil kezdeményezések közös jellemzője, hogy nemcsak információt közvetítenek, hanem inspirációt is nyújtanak: a fiatalokat arra ösztönzik, hogy saját érdeklődésük, értékrendjük és tapasztalataik alapján alakítsák jövőképeiket.

A civil szféra erőssége a célcsoportokhoz való közvetlen kapcsolódás, a nyitott kommunikáció és az élményalapú tanulási formák alkalmazása. Sok esetben olyan fiatalokat is elérnek, akiket az állami intézmények nehezebben tudnak bevonni, például a lemorzsolódás szélén álló vagy motivációhiánnyal küzdő diákokat. A civil szervezetek programjai gyakran önkéntes alapon működnek, és a személyes példamutatáson keresztül erősítik a tanulók önbizalmát és pályatudatosságát. A digitalizáció és a közösségi média használata szintén kiemelt szerepet kap, ami lehetővé teszi, hogy a szervezetek gyorsan, interaktív módon kommunikáljanak a célcsoportjaikkal.

A fejezetben bemutatott öt szervezet – a Piarista Kilátó Központ, a Konnekt Egyesület, a Miénk a Pálya Alapítvány, a HiSchool és az Engame Akadémia – mind eltérő profilt képvisel, de közös

bennük, hogy tevékenységük középpontjában a fiatalok önismeretének fejlesztése, a döntéshozatali kompetenciák erősítése és a pályaválasztás személyesebb megközelítése áll. Elemzésük célja, hogy feltárja, miként járulnak hozzá a civil és nonprofit kezdeményezések a pályorientáció sokszínűségéhez, és hogyan egészítik ki az állami és kamarai szereplők tevékenységét a fiatalok jövőépítésének támogatásában.

Piarista Kilátó Központ

A Piarista Kilátó Központ honlapja különleges helyet foglal el a pályorientációs szolgáltatások hazai palettáján, mivel tevékenysége a személyes támogatás, a hivatáskeresés és az életpálya-építés lelki-szellemi dimenzióját is felöleli. A szervezet sokrétű tevékenységet folytat, fő feladata a sajátos nevelési igényű és/vagy fogyatékos fiatalok pályorientációjának, valamint munkaerőpiaci elhelyezkedésének támogatása, miközben a fiatalokat, pedagógusokat, szülőket és ifjúsági közösségeket is megszólítja, külön figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű tanulóokra. A honlapról egyértelműen kiderül, hogy a szervezet küldetése túlmutat a pályaválasztás technikai kérdésein: célja, hogy a fiatalok személyes értékrendjük, érdeklődésük és képességeik felismerésén keresztül találják meg azt a hivatást, amelyben kiteljesedhetnek. Ezzel a megközelítéssel a Piarista Kilátó Központ a pályorientációt nem döntésként, hanem önismereti útként értelmezi.

A honlap többféle szolgáltatást mutat be, amelyek az egyéni és közösségi fejlődést egyaránt támogatják. Kiemelt eleme a személyes tanácsadás, a csoportos foglalkozások és az önismereti műhelyek sora, amelyek a fiatalok életkori sajátosságaihoz illeszkednek. A programok tematikája széles: az iskolai pályorientációs napok szervezésétől kezdve a pályaválasztási táborokig és ifjúsági workshopokig terjed. A honlap bemutatja a központ partnerségi tevékenységét is, amelynek során iskolákkal, egyházi intézményekkel és civil szervezetekkel működnek együtt. Ezek az együttműködések biztosítják, hogy a szolgáltatások ne elszigetelten, hanem hálózatos formában, az oktatási és ifjúsági szektor közös erőforrásaira építve valósuljanak meg.

A Piarista Kilátó Központ civil sajátossága leginkább abban ragadható meg, hogy működése a közösségi élményre és a személyes kísérésre épül. A szervezet pedagógiai szemlélete integrálja a spirituális nevelés, az önismeret-fejlesztés és a társadalmi érzékenyítés elemeit. A programok nem csupán információt nyújtanak, hanem valódi élményeket teremtenek: a résztvevők önreflexióra, együttműködésre és felelős döntések meghozatalára kapnak lehetőséget. A honlap tartalmából jól kirajzolódik az a szemlélet, amely szerint a pályaválasztás nem kizárólag

szakmai, hanem emberi kérdés is – a hivatás megtalálása a személyes önazonosság és a közösséghez tartozás élményén keresztül válik teljessé.

Tartalmi és szerkezeti szempontból a honlap letisztult, átlátható és jól strukturált. A menüpontok logikus sorrendben vezetnek a látogatót a szervezet célkitűzéseitől a programok bemutatásán át a kapcsolattartási lehetőségekig. A vizuális megjelenés barátságos és emberközelibb, a képi anyagok pedig a közösségi események atmoszféráját idézik. A szövegezés közérthető, motiváló és bizalmat sugárzó, amely kifejezetten alkalmas arra, hogy a fiatalokat megszólítsa. Bár interaktív, online tesztek vagy digitális kérdőívek nem találhatók rajta, a honlap funkcionalitása jól tükrözi a szervezet értékrendjét: az emberi kapcsolatot, a személyes odafigyelést és a tapasztalati tanulást helyezi a középpontba.

A Piarista Kilátó Központ honlapja így egy sajátos, de hiánypótló modellt képvisel a pályaeorientáció területén. A szakmai hitelesség, a közösségi elköteleződés és a spirituális értékorientáció szerves egységben jelenik meg benne. A szervezet tevékenysége és online kommunikációja azt az üzenetet közvetíti, hogy a pályaeorientáció nem csupán a jövő megtervezése, hanem önmagunk megismerésének folyamata is – egy út, amelyen a fiatal nemcsak választ, hanem formálódik is (Piarista Kilátó Központ, 2025).

Konnekt Egyesület

A Konnekt Egyesület honlapja a pályaeorientáció kortárs, fiatalos és közösségközpontú megközelítését képviseli. A szervezet fő célcsoportja a középiskolás korosztály, különösen azok a diákok, akik még nem találták meg a számukra legmegfelelőbb irányt, és inspirációt keresnek a pályaválasztáshoz. Az Egyesület tudatosan nyitott a pedagógusok, szülők és fiatal önkéntesek felé is, akik facilitátorként segíthetik a diákokat az eligazodásban. A honlap kommunikációja közvetlen és hiteles, egyértelműen a fiatalok nyelvén szól. A tartalom fókuszában az áll, hogy a pályaeorientáció nem elszigetelt döntés, hanem tapasztalatokon alapuló, személyes fejlődési folyamat.

A Konnekt tevékenységének középpontjában a Konnekt LIVE rendezvénysorozat áll, amely évente több száz diák számára kínál lehetőséget arra, hogy különböző szakmák és hivatások képviselőivel személyesen találkozzon. Az esemény nem csupán információátadásra szolgál, hanem közvetlen párbeszédre és élményszerű tapasztalatszerzésre is. A programban szereplő szakemberek valós példákon keresztül mutatják be életútjukat, sikereiket és döntési helyzetüket, ezzel segítve a fiatalokat abban, hogy a pályaválasztást személyesebb nézőpontból lássák. A honlapon emellett elérhetők különböző közösségi kezdeményezések, workshopok és

önkéntes programok is, amelyek az önismeret fejlesztését és a felelősségteljes döntéshozatalt erősítik.

A civil sajátosságok a Konnekt működésében rendkívül hangsúlyosak. A szervezet horizontális, közösségi struktúrában működik, és nagymértékben épít az önkéntességre. A fiatalok nem passzív résztvevők, hanem aktív szereplők, akik maguk is hozzájárulhatnak az események szervezéséhez és megvalósításához. Ez a modell erősíti a bevonódás élményét, és elősegíti a felelősségtudatos, együttműködő magatartás kialakulását. A Konnekt innovációja nem elsősorban technológiai, hanem szemléleti: a karriertervezést emberi kapcsolatokra, példaképekre és közösségi tanulásra építi. Ez a megközelítés egyértelműen hiánypótló a magyar pályaaorientációs térben, ahol az intézményi kommunikáció gyakran személytelen és formális.

Tartalmi és szerkezeti szempontból a honlap letisztult, modern és vizuálisan is vonzó. A grafikai arculat fiatalos, dinamikus, a képek és színek inspiráló hatást keltenek. A főmenü világos szerkezetű, a látogató gyorsan eligazodik a rendezvények, önkéntes lehetőségek és kapcsolatfelvételi információk között. A honlap nem törekszik túlzott formális megjelenésre, inkább a személyes hangvételt és a közvetlen megszólítást részesíti előnyben. Bár nem tartalmaz bonyolult digitális eszközöket vagy online kérdőíveket, erőssége a közösségi élmény és a motiváló tartalom, amely a fiatalok számára hiteles és elérhető.

A Konnekt Egyesület honlapja a civil pályaaorientáció egyik legéletszerűbb, legemberibb megnyilvánulása. A szervezet olyan alternatívát kínál, amelyben a tanácsadás helyett a tapasztalati tanulás és a személyes inspiráció kerül előtérbe. A honlap ennek a szemléletnek hiteles tükrö: barátságos, fiatalos és értékorientált, miközben szakmailag megalapozott és átgondolt. A Konnekt példája jól mutatja, hogy a civil szféra képes megszólítani azokat a fiatalokat is, akik az intézményi kommunikációban nem találnák meg a helyüket, és hogy a pályaaorientáció akkor válik igazán hatékonná, ha élménnyé és párbeszéddé alakul (Konnekt Egyesület, 2019).

Miénk a Pálya Alapítvány

A Miénk a Pálya Alapítvány honlapja a pályaaorientáció civil szektorban megjelenő legátgondoltabb és legcéltartóbb kezdeményezései közé tartozik. Az alapítvány fő célja, hogy a fiatalok számára érthető, motiváló és gyakorlatorientált módon mutassa be a különböző szakmák világát, miközben segít eligazodni a szakképzés rendszerében és a munkaerőpiac elvárásaiban. A szervezet elsősorban az általános és középiskolás korosztályt célozza, de a pedagógusok és a szülők is fontos célcsoportjai, hiszen ők közvetítő szerepet töltenek be a pályaválasztás folyamatában. A kommunikáció kifejezetten fiatalbarát, az oldalon használt

nyelvezet egyszerre közvetlen és inspiráló, ami megkönnyíti az azonosulást a témával és a bemutatott szereplőkkel.

A honlap egyik fő erőssége a programstruktúra sokszínűsége. Az Alapítvány által szervezett „Miénk a Pálya” rendezvénysorozat az ország számos pontján valósul meg, és lehetőséget biztosít a diákok számára, hogy személyesen is találkozhassanak különféle szakmák képviselőivel. A programok célja, hogy a fiatalok ne csak halljanak a szakmákról, hanem kipróbálhassák azokat – például szimulációs játékok, kézműves foglalkozások vagy szakmai bemutatók formájában. Az interaktivitás és a tapasztalatszerzés tehát nemcsak kiegészítő, hanem központi elem. Emellett a honlap információt nyújt az alapítvány egyéb tevékenységeiről is, például iskolai együttműködésekről, pályaorientációs napokról és szakmabemutató rendezvényekről. Bár a digitális szolgáltatások (pl. online kérdőívek, tesztek) jelenleg korlátozottak, az élményalapú szemlélet erőteljesen érvényesül.

A civil sajátosságok a Miénk a Pálya Alapítvány működésében több szinten is megfigyelhetők. A szervezet nem csupán programokat kínál, hanem közösséget is épít: a rendezvényeken a tanulók, a pedagógusok, a szakemberek és a szülők egyaránt aktív szereplői a folyamatnak. Ez a partnerségre épülő szemlélet közel hozza egymáshoz az oktatás, a gazdaság és a civil társadalom világát. Az Alapítvány egyik legfontosabb sajátossága a rugalmasság: gyorsan reagál a munkaerőpiaci változásokra és az oktatási trendekre, így képes aktuális, releváns tartalmakat közvetíteni. A „civil dinamizmus” abban is megnyilvánul, hogy a szervezet nem csupán tájékoztat, hanem inspirál, élményt kínál, és olyan tanulási helyzeteket teremt, amelyekben a fiatalok aktív felfedezőként vesznek részt.

Tartalmi és szerkezeti szempontból a Miénk a Pálya honlapja letisztult, jól átlátható és célorientált. A főoldal vizuálisan is vonzó: dinamikus képek, eseményfotók és fiatalos grafikai elemek segítik a felhasználói azonosulást. A menürendszer logikusan épül fel, a tartalmak rövidek, informatívak és könnyen feldolgozhatók. A vizuális stílus lendületes, ugyanakkor hiteles, ami bizalmat kelt a látogatóban. A honlap könnyen navigálható, a fő információk gyorsan elérhetők, a célcsoport számára releváns események kiemelten jelennek meg. A kommunikációs hangvétel motiváló, ugyanakkor megőrzi a szakmai komolyságot – ez különösen fontos abban a témában, ahol a fiatalokat egyszerre kell tájékoztatni és inspirálni (Miénk a Pálya, 2025).

HiSchool

A HiSchool honlapja a pályaorientáció modern, digitális és közösségi szemléletű megközelítését képviseli, amely a fiatalokat nemcsak információval, hanem önfejlesztési és

közösségi tanulási lehetőségekkel is támogatja. A szervezet célja, hogy segítse a középiskolásokat abban, hogy tudatosan építsék jövőjüket, felismerjék erősségeiket, és bátran kísérletezzenek saját irányuk megtalálásával. A célcsoportot elsősorban a 14–19 éves korosztály alkotja, de a programok között pedagógusok és szülők számára is elérhetőek kiegészítő anyagok. A honlap kommunikációja friss, közvetlen és inspiráló: a fiatalok nyelvén szól, miközben megőrzi a szakmai hitelességet.

A HiSchool egyedisége abban rejlik, hogy a pályaorientációt nem egyszeri döntésként, hanem folyamatként értelmezi, amelynek középpontjában a személyes fejlődés és a közösségi tapasztalatok állnak. A honlapon bemutatott programok között szerepelnek pályaorientációs workshopok, önismereti képzések, interaktív projektek és középiskolák számára szervezett iskolai foglalkozások. A szervezet külön figyelmet fordít a készségfejlesztésre és a 21. századi kompetenciák – például a problémamegoldás, az együttműködés és a kritikus gondolkodás – fejlesztésére, ami megkülönbözteti a hagyományos tanácsadói modellektől. A HiSchool nem pusztán a pályaválasztásról szól, hanem arról is, hogy a fiatalok képesek legyenek tudatosan, értékalapon és hosszú távon tervezni életútjukat.

A civil és innovatív szemlélet a HiSchool működésében különösen hangsúlyos. A szervezet fiatal szakemberekből, oktatási és pszichológiai háttérrel rendelkező facilitátorokból áll, akik hitelesen és partneri módon szólítják meg a diákokat. Az oldalon bemutatott projektek közösségi alapúak, a tanulók bevonásával valósulnak meg, ami erősíti a részvétel és önállóság élményét. Az Alapítvány saját fejlesztésű programjai, mint például a „HiJob” és a „HiCoach” kezdeményezések, a személyes önismeret és a pályatudatosság fejlesztését kombinálják, a pályaorientáció támogatásával. A civil szféra rugalmassága itt abban mutatkozik meg, hogy a szervezet gyorsan reagál a fiatalok aktuális problémáira és motivációs hiányaira, és közösségi eszközökkel, nem formális tanulási környezetben ad választ ezekre.

Tartalmi és szerkezeti szempontból a HiSchool honlapja kiemelkedik a civil mezőnyből. A felület fiatalos, vizuálisan igényes, és letisztult arculata könnyű navigációt biztosít. A menüpontok logikusan épülnek egymásra, az események, programok és blogbejegyzések jól elkülönülnek, ugyanakkor tematikusan kapcsolódnak. A tartalom szövegezése személyes és inspiráló: a szervezet hitvallása, hogy „a jövő nem csak történik, hanem mi magunk formáljuk azt”, jól tükrözi az oldal szemléletét. Bár a digitális interaktivitás elsősorban információs szinten jelenik meg (regisztrációk, programjelentkezések), a közösségi média integráció révén az oldal erőteljesen kapcsolódik a fiatalok online világához. A grafikai elemek, fotók és színek energikus, pozitív hangulatot keltenek, amely kifejezetten motiváló a célcsoport számára.

A HiSchool honlapja képes a fiatalokat a saját nyelvükön megszólítani, miközben a személyes fejlődésre és az életút-tudatosságra irányítja a figyelmet. Erőssége a közösségi szemlélet, a nyitott kommunikáció és a hiteles szakmai háttér, amelyek révén a pályaválasztás nem kötelezettségként, hanem önfelfedezési lehetőségként jelenik meg. A HiSchool tevékenysége és online jelenléte jól példázza, hogy a civil szféra miként képes hidat képezni az oktatás formális keretei és a fiatalok valós élethelyzetei között (HiSchool, 2025).

Engame Akadémia

Az Engame Akadémia honlapja a pályorientáció és a tehetséggondozás határterületén helyezkedik el, és a fiatalok jövőépítését nem csupán tanulmányi döntésként, hanem átfogó, személyiségfejlesztő folyamatként értelmezi. A szervezet célcsoportja elsősorban a középiskolás korosztály, azon belül is a 10–18 éves diákok, akik a továbbtanulás, az önismeret és a karriertervezés összetett kérdéseiben keresnek támogatást. Az Engame programjai emellett megszólítják a szülőket és pedagógusokat is, akiket partnerként kezelnek a tanulók fejlődési útjának támogatásában. A honlap kommunikációja világos, inspiráló és értékközpontú: a szervezet nem pusztán oktatási szolgáltatást kínál, hanem közösséget épít, amely a fiatalokat a tudatos életvezetés, a célorientált gondolkodás és a nemzetközi nyitottság felé vezeti.

Az Engame Akadémia honlapja részletesen bemutatja a szervezet komplex képzési rendszerét, amely többéves programokra épül, és a diákok személyes fejlődését, kommunikációs készségeit, önismeretét és vezetői kompetenciáit fejleszti. Az oldalon bemutatott kurzusok – például a „Future Path Program” vagy az „Engame Junior” – a pályorientációt holisztikus szemléletben közelítik meg, ötvözve a tanulást, az önreflexiót és a gyakorlati tapasztalatszerzés elemeit. A honlapon hangsúlyosan jelenik meg az a pedagógiai alapelv, miszerint a pályaválasztás sikerének kulcsa az önismeret és a valós tapasztalat, nem pedig a külső elvárásoknak való megfelelés. A szolgáltatások között szerepelnek mentorprogramok, tréningek, külföldi tanulmányi előkészítők és pályorientációs tanácsadások, amelyek a diákokat a nemzetközi oktatási és karrierlehetőségek világába vezetik be.

A civil sajátosságok az Engame Akadémia esetében különösen kifinomult formában jelennek meg. A szervezet független, nonprofit alapon működik, de a civil szféra rugalmasságát professzionális, piaci szintű minőségbiztosítással ötvözi. Innovációja abban rejlik, hogy a pályorientációt nem elkülönült szolgáltatásként, hanem életpálya-építési stratégiaként kezeli, amelyben a tanulók hosszú távon, saját felelősséggel vesznek részt. A programok nemcsak ismereteket adnak, hanem személyiségformáló élményt is nyújtanak, miközben a diákok megtanulják, hogyan irányítsák tudatosan életüket és döntéseiket. A szervezet civil jellege a

nyitott gondolkodásban, az egyéni utak tiszteletében és a támogató, biztonságos tanulási környezet megteremtésében érhető tetten.

A honlap tartalmi felépítése átgondolt és koherens. A főoldal vizuálisan igényes, ugyanakkor barátságos hangulatot teremt. A navigáció egyszerű, a menüpontok tematikusan rendezettek, és logikusan vezetik a látogatót az Engame filozófiájától a programok konkrét ismertetéséig. Az oldalon sok a vizuális elem – fényképek, videók, rövid interjúk –, amelyek hitelesen közvetítik a szervezet szellemiségét. Az információk tömörek, mégis tartalmasak, és jól igazodnak a különböző célcsoportok igényeihez. A honlap fiatalos és motiváló, de megőrzi azt a szakmai mélységet, amely a szervezet komplex tehetséggondozó profilját jellemzi.

A szervezet képes összehangolni az oktatási, pszichológiai és karrierfejlesztési szemléletet, miközben közösséget teremt a fiatalok számára. Online jelenléte nem csupán információs felület, hanem érték- és szemléletformáló eszköz, amely segíti a diákokat abban, hogy hosszú távon tudatosan, önazonosan építsék életútjukat. A honlap szakmai megalapozottsága, vizuális igényessége és emberközeli kommunikációja azt mutatja, hogy a civil szféra képes olyan komplex, mégis inspiráló pályaorientációs modellt létrehozni, amely az állami és kamarai rendszerek számára is iránymutató lehet (Engame Academy, n.d.).

2. táblázat:

Összefoglaló táblázat a civil szervezetek honlapjairól (saját szerkesztés)

Szervezet / Honlap	Célcsoport	Szolgáltatások	Innováció / Sajátosság	Tartalmi / szerkezeti jellemzők
Piarista Kilátó Központ	SNI, hátrányos helyzetű fiatalok, pedagógusok, szülők	Tanácsadás, műhelyek, táborok	Közösségi, spirituális, személyes kísérés	Egyszerű, emberközeli, kevés digitális elem
Konnekt Egyesület	Középiskolások, fiatalok	KonnektLIVE, workshopok,	Közösségi tanulás, példaképek, horizontális működés	Fiatalos, inspiráló,

	felnőttek, önkéntesek	önkéntes programok		könnyen navigálható
Miénk a Pálya Alapítvány	Általános és középiskolások, pedagógusok	Rendezvények, szakmabemutatók	Élményalapú, rugalmas, munkaerőpiaci fókusz	Fiatalbarát, vizuális, informatív
HiSchool	14–19 éves diákok, pedagógusok	Workshopok, projektek, készségfejlesztés	Kompetenciafejlesztés, facilitált tanulás	Modern, közvetlen, közösségi média integrált
Engame Akadémia	10–18 éves diákok, szülők, pedagógusok	Képzések, mentorálás, tréningek	Holisztikus, nemzetközi, személyiségfejlesztő	Professzionális, vizuális, multimédiás

A civil és nonprofit szervezetek honlapjainak elemzése alapján jól látható, hogy ezek a kezdeményezések a pályaorientációt sokkal személyesebb, élményalapú és közösségorientált módon közelítik meg, mint az állami szereplők. A vizsgált szervezetek mindegyike a fiatalokat helyezi a középpontba, de a célcsoport-meghatározásban különböző hangsúlyok érvényesülnek: míg a Piarista Kilátó Központ a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulókat is megszólítja, addig a Konnekt Egyesület, a HiSchool és az Engame Akadémia inkább a motivált, önfejlesztő középiskolásokra épít. A Miénk a Pálya Alapítvány e kettő között helyezkedik el, hiszen szélesebb réteget céloz, de programjaiban megőrzi a személyes bevonás és tapasztalatszerzés alapelvét.

A szolgáltatások közös jellemzője a gyakorlati élmény és az interaktivitás. Míg az állami honlapokon a tanácsadás többnyire információs vagy adminisztratív formában jelenik meg, addig a civil szervezetek közvetlen részvételt kínálnak: rendezvényeket, workshopokat, táborokat, mentorprogramokat vagy közösségi projekteket. A hangsúly az önismereten és az önálló döntéshozatalon van, nem pedig az előre kijelölt tanulmányi útvonalakon. Ez a különbség a civil szféra legfőbb innovációja, amely új értelmet ad a pályaorientáció fogalmának: nem csupán pályaválasztásról, hanem személyes útkeresésről van szó.

A civil sajátosságok tekintetében mindegyik szervezet más típusú innovációt mutat. A Piarista Kilátó a közösségi és spirituális dimenziót integrálja, a Konnekt a közösségi tanulás és a példaképek szerepét emeli ki, a Miénk a Pálya az élményszerű, szakmákhoz kötött tapasztalatszerzést helyezi előtérbe, míg a HiSchool a kompetenciafejlesztés és a fiatalok által vezetett tanulási formák újszerűségét képviseli. Az Engame Akadémia ezzel szemben komplex rendszerben gondolkodik, és a pályaorientációt a tehetséggondozás szintjére emeli. Mindegyik szervezet közös jellemzője az autonómia, a rugalmasság és a személyes kapcsolódás fontossága, amely éles ellentétben áll az állami intézmények formális működésével.

A tartalmi és szerkezeti jellemzők vizsgálata azt mutatja, hogy a civil honlapok többsége tudatosan alkalmaz fiatalos, modern és inspiráló vizuális eszközöket. A kommunikáció személyes hangvételű, közérthető és motiváló, ami növeli az elérhetőséget és a hitelességet a fiatal felhasználók szemében. Az online interaktivitás mértéke ugyan változó, de a közösségi média-integráció és az élményalapú tartalom minden esetben kiemelt szerepet kap. A civil oldalak nemcsak információt közvetítenek, hanem közösséget és identitást is építenek, ami különösen fontos azok számára, akik a pályaválasztást nemcsak racionális, hanem érzelmi döntésként élik meg.

Megállapítható tehát, hogy a civil és nonprofit szervezetek honlapjai újfajta egyensúlyt hoznak a pályaorientációs ökoszisztémába. Míg az állami és kamarai oldalak stabil struktúrát és hiteles információforrást kínálnak, addig a civil szervezetek emberközeli, kreatív és élményszerű megközelítése életet visz a rendszerbe. A két szféra közötti különbség nem ellentétet, hanem kiegészítő viszonyt jelent: az állami oldal a rendszer stabilitását, a civil oldal pedig a fiatalok elérésének hatékonyságát biztosítja. A jövő pályaorientációs stratégiája e kettő szinergiájában rejlik – abban, hogy az intézményi hitelesség és a közösségi bevonás egymást erősítve segítse a fiatalok tudatos jövőépítését.

4.1.3. Országos, esemény- és platformalapú pályaorientációs kezdeményezések elemzése

Az országos és eseményalapú pályaorientációs platformok a hazai pályaválasztási ökoszisztéma egyik legfontosabb, leglátványosabb és legszélesebb közönséget megszólító elemei. Míg az állami és kamarai szereplők elsősorban intézményes keretek között, a civil szervezetek pedig személyesebb, közösségibb formában támogatják a fiatalokat, addig ezek az országos kezdeményezések hidat képeznek a különböző szintek között. Funkciójuk egyszerre kommunikációs, edukációs és közösségformáló: céljuk, hogy a pályaorientációt élményszerűvé, látványossá és közvetlenül megtapasztalhatóvá tegyék. A felsorolt projektek – mint a SzakMÁzz!, a Lányok Napja, a Szakmaverzum.hu, a Diplomán Túl, az Educatio

Kiállítás és a Mi a Pálya? – mind a fiatalok pályaválasztási döntéseit hivatottak támogatni, de eltérő célcsoportokat, módszereket és kommunikációs stratégiákat alkalmaznak.

A **SzakMÁzz! kiállítás** az egyik legismertebb országos rendezvénysorozat, amely a szakképzést népszerűsíti a középiskolás korosztály körében. Az esemény egyik legfontosabb sajátossága az élményszerű tanulás: a diákok nemcsak információt kapnak, hanem aktívan kipróbálhatják a szakmákat különböző interaktív standokon, szimulációkban és gyakorlati bemutatókon keresztül. A program erőssége, hogy közvetlen kapcsolatot teremt a tanulók és a gazdasági szereplők között, így a pályaválasztás nem elméleti, hanem gyakorlati tapasztalatokon alapuló folyamatként jelenik meg. A SzakMÁzz! egyben jól példázza azt is, hogy az állami és kamarai szféra hogyan tud együttműködni a civil és oktatási partnerekkel: az eseményt - mai formájában - a Kormányhivatal, a BKIK és a Szakmázz Egyesület közösen szervezik, így az országos stratégia a helyi szinteken is kézzelfoghatóvá válik (SzakMÁzz!, n.d.).

A **Lányok Napja** más irányból közelít a pályaeorientációhoz, és az egyik legmarkánsabb tematikus program Magyarországon. A kezdeményezés célja, hogy felhívja a figyelmet a nemi sztereotípiák lebontására, és bátorítsa a lányokat a természettudományos, műszaki és informatikai pályák választására. Az esemény egyszerre szolgál szemléletformálásként és motivációs fórumként, ahol vállalatok, kutatóintézetek és egyetemek nyitják meg kapukat a fiatal nők előtt. A honlap és a program kommunikációja friss, vizuálisan is figyelemfelkeltő, és célzottan a középiskolás lányokat szólítja meg. A Lányok Napja nem pusztán egy pályaeorientációs rendezvény, hanem társadalmi misszió is: a nemi egyenlőség erősítésén keresztül a pályaválasztás társadalmi kontextusát bővíti. Innovációja abban rejlik, hogy az élményalapú tanulást és az inspirációt összekapcsolja a társadalmi érzékenyítéssel, ami a civil és állami szféra együttműködésének jó példája (Lányok napja, 2025).

A **Szaktmaverzum.hu** egy digitális platform, amely az interaktív online pályaeorientációs szolgáltatások új generációját képviseli. Az oldal célja, hogy a fiatalok bármikor, bárhol hozzáférhessenek a szakképzéssel kapcsolatos információkhoz, szakmaleírásokhoz, képzési útvonalakhoz és pályaképekhez. A honlap a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal támogatásával jött létre, így a szakképzéshez kapcsolódó hiteles adatokat és tartalmakat gyűjti egybe, de a kommunikáció és vizuális megjelenés sokkal fiatalosabb, mint a hivatalos állami oldalaké. A Szaktmaverzum egyik legfontosabb újítása az interaktív szakmabemutató videók és pályaeorientációs kvízek rendszere, amelyek játékos formában segítik a tanulókat önismeretük és érdeklődésük feltérképezésében. A portál így a digitális önirányítás modelljét képviseli, és kiváló kiegészítője az offline, eseményalapú rendezvényeknek (Szaktmaverzum.hu, n.d.).

A **Diplomán Túl** platform a felsőoktatásban végzett fiatal felnőttek karrierútját követi, és a pályakezdők munkaerőpiaci integrációját támogatja. A honlap célja, hogy segítsen megérteni a diplomás életpályák sokféleségét, valamint bemutassa azokat az alternatív karrierlehetőségeket, amelyek túlmutatnak a hagyományos szakmai pályákon. Az oldal innovációja abban rejlik, hogy nem a választás előtti, hanem a döntés utáni időszakra fókuszál, így a pályaaorientációt nem lezárult folyamatként, hanem életpálya-támogatásként értelmezi. A platform vizuálisan modern, felhasználóbarát, és gyakran személyes történeteken, interjúkon keresztül közvetíti üzenetét. A tartalmi megközelítés egyértelműen a civil kommunikáció stílusához közelít: emberi történetekkel, példaképekkel és tapasztalatmegosztással inspirál, miközben adatokat és tanácsokat is kínál (Diplomán túl, 2025).

Az **Educatio Kiállítás** az ország legnagyobb oktatási és pályaaorientációs eseményei közé tartoznak. Az Educatio Kiállítás több tízezer diákot vonz évente, és egyszerre nyújt információt a közép- és felsőoktatási lehetőségekről, tanulmányi programokról, ösztöndíjakról és nemzetközi képzésekről. A rendezvény komplexitása abban rejlik, hogy az oktatási intézmények, cégek és szakmai szervezetek közvetlen kapcsolatba kerülnek a diákokkal, ami lehetővé teszi az interaktív tájékozódást és személyes tanácsadást is. A szakmai résztvevők számára a rendezvény konferenciákkal, workshopokkal és előadásokkal is készül, amelyek az aktuális oktatáspolitikai kérdéseket, a digitális pedagógiai innovációkat és a legújabb fejlesztési irányokat mutatják be. (Educatio, n.d.). Az **Educatio Summer** egy olyan nyári programzóna, ahol középiskolások kaphatnak tájékoztatást a továbbtanulási és pályaválasztási lehetőségekről fesztivál környezetben, például az EFOTT-on. Az Educatio Summer azonban nemcsak a továbbtanulni vágyók, hanem a pedagógusok, intézményvezetők és szakmai kiállítók számára is egyedülálló, informális lehetőséget kínál: egy helyen, mégis kötetlen hangulatban ismerhetik meg a legújabb oktatási módszereket, megoldásokat és fejlesztési irányokat (Universum.hu, n.d.).

A **Mi a Pálya?** – Műszaki Pályaválasztó Fesztivál egy olyan programsorozat, mely a szakképzés népszerűsítését célozza, különösen a műszaki területeken. Az országjáró rendezvénysorozat a műszaki szakmák gyakorlati bemutatására épít, és az interaktív, kipróbálható szakmai tevékenységek révén közvetlen élményt nyújt a fiataloknak. A program egyszerre oktatási és toborzó funkciót tölt be: megismerteti a diákokat a hiányszakmákkal, és segíti őket abban, hogy reális képet alkossanak a különböző pályák mindennapjairól. A honlap és a rendezvények kommunikációja dinamikus, vizuálisan erős és fiatalos, így hatékonyan képes megszólítani a középiskolás korosztályt. Az interaktivitás, a mobilitás és az élményalapú megközelítés együtt alkotja a program fő erősségét (Mi a Pálya?, n.d.).

A felsorolt országos kezdeményezések közös jellemzője, hogy a pályorientációt nem statikus, hanem élményszerű, részvételre ösztönző folyamatként jelenítik meg. Mindegyik program törekszik arra, hogy a fiatalok ne csupán információt szerezzenek, hanem saját tapasztalataik alapján alakítsák jövőképeiket. A rendezvények és platformok erősen építenek a vizualitásra, a közösségi médiára és a közvetlen kommunikációra, ami közelebb hozza a pályorientációt a digitális generációhoz. Különbség ugyanakkor a célcsoportokban és a módszertanban mutatkozik: míg az Educatio inkább az oktatási rendszer egészére fókuszál, a SzakMÁzz! és a Mi a Pálya? a szakképzésre, a Lányok Napja a nemi esélyegyenlőségre, a Diplomán Túl pedig a felsőoktatás utáni időszakra helyezi a hangsúlyt. A Szakmaverzum.hu ezzel párhuzamosan a digitalizáció és az online hozzáférés irányába mozdítja el a pályorientációs folyamatot.

Az országos és platformalapú kezdeményezések a pályorientációs ökoszisztéma legdinamikusabb elemei. Közös bennük az interaktivitás, a fiatalbarát kommunikáció és az élményszerű tanulás, amelyek képesek áthidalni a hagyományos oktatási keretek és a munkaerőpiaci valóság közötti szakadékot. Működésükben az állami, kamarai és civil szereplők együttműködése valósul meg, ami a pályorientáció hatékonyságának kulcsa lehet. A jövőben e programok integrálása, hálózatos működtetése és digitális fejlesztése alapvető feltétele annak, hogy a pályorientáció valóban minden fiatal számára elérhető, inspiráló és korszerű támogatási formává váljon.

4.2. A strukturált interjú eredményeinek bemutatása

A szervezetek elemzése pályorientációs tevékenységük szerint

4.2.1. Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK) pályorientációs tevékenységének részletes elemzése

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK) pályorientációs tevékenysége jól példázza, hogy miként kapcsolódik össze a gazdaság szereplőinek érdekképviselője a szakképzés és a munkaerő-utánpótlás hosszú távú stratégiájával. Az intézmény fő célja, hogy hidat képezzen a köznevelési intézmények, a tanulók és a munkaerőpiac között. Ennek megfelelően a pályorientáció nem csupán oktatási, hanem gazdaságpolitikai eszközként is megjelenik a kamara tevékenységi körében. A BKIK pályorientációs munkája 2013-ban indult el az Innovációs és Technológiai Minisztérium, illetve annak jogutódja, a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával. Az évek során az intézmény sajátos, szakmaspecifikus szemléletet alakított ki, amelyben kiemelt szerepet kap a gyakorlatorientáltság és a közvetlen tapasztalatszerzés.

A célcsoport meghatározása tekintetében a kamara elsődlegesen a 6–8. osztályos általános iskolásokat, valamint a középiskola felsőbb évfolyamait célozza meg. Ez a célcsoport-választás logikus, hiszen a 12–18 éves korosztály az, amely döntési helyzetbe kerül a továbbtanulás, illetve a szakmai irányválasztás terén. A programokban való részvétel azonban nem korlátozódik kizárólag a tanulókra: a BKIK külön hangsúlyt fektet a szülők és a pedagógusok bevonására is, felismerve azt, hogy a pályadöntési folyamat társas-társadalmi környezetben zajlik. A tanulókkal való munka három fő területre épül: az önismeret fejlesztésére, a különböző szakmák világának megismertetésére, valamint az elhelyezkedési lehetőségek reális bemutatására. Ez a hármas pillér biztosítja, hogy a fiatalok ne csupán információkat szerezzenek, hanem belső motivációikra, készségeikre alapozva tudjanak dönteni.

A BKIK szolgáltatásai komplexek és többszintűek. Az osztályfőnöki órák keretében zajló önismereti foglalkozások segítik a tanulókat abban, hogy felismerjék saját erősségeiket, érdeklődési irányukat, míg a tanműhely- és céglátogatások, pályorientációs napok, élménynapok és nyári táborok lehetőséget teremtenek a szakmák valóságának megtapasztalására. Ezeken az alkalmakon a tanulók konkrét élmények útján ismerkedhetnek meg a különféle munkakörökkel, technológiákkal és munkakultúrákkal. A szülők és pedagógusok számára tartott tájékoztató előadások, konferenciák és kiadványok ugyanakkor a támogató környezetet erősítik. Mindezek mellett elérhető személyes tanácsadás is, amely során a fiatalok egyéni kérdéseikre kaphatnak válaszokat – bár a fő fókusz továbbra is a csoportos formákon van, a személyes megkereséseket is nyitottan kezelik.

A tanácsadási tevékenységet jelenleg két főállású pályatanácsadó – munkakörük szerint - végzi, akik mind pedagógus végzettséggel és többéves tanítási gyakorlattal rendelkeznek. Az ő munkájukat meghatározza az iskolákkal való szoros kapcsolattartás, amely a tanév során folyamatosan zajlik. A szakemberek tapasztalata, hogy a pedagógusi háttér különösen hasznos, hiszen a diákokkal való kommunikációban, az iskolai közeg ismeretében, valamint az életkori sajátosságok kezelésében nagy előnyt jelent. A tanácsadások többnyire személyesen történnek, de rugalmasan alkalmazkodnak az iskolák igényeihez, és igény esetén csoportos konzultációkat is szerveznek. Mivel a BKIK a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásából működteti programjait, a szolgáltatások minden résztvevő számára térítésmentesek.

A 2020-as pandémia idején a BKIK tevékenysége – mint oly sok más szervezeté is – visszaesett, mivel az iskolák elérhetősége korlátozottá vált. Az ezt követő időszak azonban új lendületet hozott: 2021-től újra bővülni kezdett a partnerintézmények köre, mára már közel 80 iskolával állnak folyamatos kapcsolatban. Ez az előrelépés nemcsak a mennyiségi mutatókban, hanem a minőségi visszajelzésekben is megmutatkozik: az iskolák, pedagógusok és szülők rendszeresen

pozitív értékeléssel illetik a kamarai pályaorientációs tevékenységet. A BKIK munkatársai ugyanakkor tudatosan nem törekednek létszámbővítésre: inkább a meglévő programok szakmai mélyítését, az eszköztár bővítését és a hatékonyság növelését tűzték ki célul.

A BKIK – véleményük szerint - pályaorientációs munkájában jól tetten érhető egyfajta „intézményes civil” szemlélet: miközben egy állami feladatot – a szakképzési orientáció támogatását – lát el, eszközeiben és megközelítésében gyakran közelebb áll a civil szervezetek rugalmasságához. A pedagógiai szakértelem, a munkaerőpiaci elvárások ismerete és az élménypedagógiai eszközök ötvözése lehetővé teszi, hogy a programok valódi hatással legyenek a fiatalok pályaválasztási döntéseire. Az interjú alapján egyértelműen kirajzolódik az is, hogy a BKIK munkatársai mélyen elkötelezettek a pályaorientációs feladatok iránt – a szakmai alázat, az oktatási szereplőkkel való együttműködés és a közösségi szemlélet egyaránt jellemzi munkájukat. A szervezet érdeke a szakképzésbe irányítás, tehát nem teljesen a tanuló igénye szerint alakul, azaz teljes pályaorientáció helyett részleges, vagy zárt pályaorientációról van szó esetükben.

4.2.2. Budapest Főváros Kormányhivatala – Foglalkoztatási Főosztály pályaorientációs tevékenységének részletes elemzése

A Budapest Főváros Kormányhivatalának Foglalkoztatási Főosztálya az állami munkaügyi rendszer klasszikus intézményi szereplője, amely a rendszerváltást követően, 1991-ben jött létre a munkaerőpiac szabályozásának és a foglalkoztatáspolitikai célok megvalósításának előmozdítására. A szervezet elsődleges feladata az álláskereső támogatása, a munkáltatók kiszolgálása, valamint az állam által biztosított juttatások (pl. bértámogatás, mobilitási támogatás, képzési támogatások) koordinálása. Bár profilja nem kizárólagosan a pályaorientációra koncentrál, a köznevelési rendszer irányába is nyitott, különösen preventív, felkészítő céllal, elsősorban középiskolás tanulók számára.

A szervezet pályaorientációs aktivitásai két fő csatornán keresztül valósulnak meg. Egyrészt a SzakMÁzz! kiállításokhoz kapcsolódó programokban való részvétellel – itt szakmai standokon, rövid tanácsadásokon, bemutatókon keresztül mutatják be a fiataloknak a munka világát és az állami szolgáltatások lehetőségeit. Másrészt saját szervezésű tanácsadási alkalmak és csoportos foglalkozások révén, amelyeket iskolák felkérésére vagy kormányhivatali programként szerveznek. A célcsoportot jellemzően a középiskolás tanulók (15–18 éves korosztály), valamint a frissen érettségizettek és a pályakezdő fiatal felnőttek alkotják – tehát az átmeneti időszakban lévők, akik számára a pályaválasztás kérdése különösen égető.

A szolgáltatási struktúra a munkaügyi központokra jellemző funkcionális szemléletet követi. Egyéni és csoportos tanácsadás, workshopok, tréningek szerepelnek a kínálatban, amelyek az álláskeresés technikai támogatására épülnek. A fő témák: önéletrajz-írás, állásinterjú-felkészítés, önbizalom-erősítés, asszertív kommunikáció, valamint az online platformok (például LinkedIn) használata. E szolgáltatások a pályakezdő fiatalokat ugyanúgy segítik, mint a már aktív álláskeresőket – a differenciálás rugalmas, az igényekhez illeszkedő. Mindezek a programok személyes jelenlét mellett, interaktív, gyakorlatias formában zajlanak, lehetőséget adva az azonnali visszacsatolásra és a készségek gyakorlására.

A szakemberek képzettsége szigorúan szabályozott: tanácsadási munkát kizárólag az adott jogszabályban meghatározott végzettséggel – jellemzően munkavállalási tanácsadóként – lehet ellátni. Ez a képzési háttér biztosítja, hogy a tanácsadók naprakészen kövessék a munkaerőpiaci trendeket, és képesek legyenek az ügyfeleknek testreszabott, reális javaslatokat tenni. A humán erőforrás tehát szakszerű, de nem pedagógiai vagy pszichológiai alapú, inkább gazdasági, társadalomtudományi háttérrel működik.

A szolgáltatások igénybevétele minden érintett számára díjmentes, hiszen azok állami finanszírozásból valósulnak meg. A Kormányhivatal nemcsak önállóan, hanem együttműködő partnerek révén is végez pályaaorientációs munkát: kapcsolatot tart más kormányzati szervekkel, szociális és civil szervezetekkel, családsegítő intézményekkel, valamint munkáltatókkal is. Ez a hálózatos működés lehetővé teszi, hogy a fiatalok több irányból is információhoz jussanak, ugyanakkor nem minden esetben jellemző a hosszabb távú, személyre szabott kísérés.

A Kormányhivatal szolgáltatási portfóliója folyamatosan követi a munkaerőpiac változásait. Kiemelt figyelmet fordítanak a hiányszakmák bemutatására, a betölthető pozíciók felkutatására, valamint a gazdasági igények és az oktatási kínálat közötti összhang javítására. Emellett hangsúlyt kap a rugalmasság is: új témák, módszerek, tréningformák bevezetésével próbálnak alkalmazkodni a munka világának folyamatos átalakulásához.

A Kormányhivatal pályaaorientációs munkája jól illeszkedik az állami foglalkoztatáspolitikai eszköztárába. A tanácsadás inkább az álláskeresési fázist célozza, mintsem a hosszú távú pályaaépítést, de ezzel együtt is értékes támogatást nyújt a fiatalok számára. Az intézmény működése példa arra, hogyan lehet a pályaaorientációt a munkaerőpiaci realitásokkal összekötni. A hangsúly az információátadáson, a gyakorlati tudáson és a készségfejlesztésen van – ezek olyan elemek, amelyek más típusú, például civil szervezeteknél gyakran háttérbe szorulnak. Ugyanakkor a személyre szabott, hosszabb távú kísérés és az önismereti dimenziók kevésbé hangsúlyosak. Ez azonban nem hiba, hanem a szervezet profiljából fakadó sajátosság – jól

illusztrálva azt a hipotézist, hogy a pályorientációban részt vevő szervezetek a saját hagyományaiknak megfelelően, a rájuk jellemző célok mentén építik fel működésüket.

4.2.3. Pedagógiai Szakszolgálat – Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézményének részletes elemzése

A Pedagógiai Szakszolgálat országos hálózat részeként működik, amely járásonként tagintézményeket fog össze. A szakszolgálatok összesen nyolc–kilenc különböző szakfeladatot látnak el, ezek közül az egyik a pályaválasztási és továbbtanulási tanácsadás. A Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézménye a pályorientációs szolgáltatások egyik legrégebbi és legstrukturáltabb állami szereplője. Az intézmény a magyar szakszolgálati hálózat részeként több mint fél évszázados múltra tekint vissza, jelenlegi szervezeti formáját 2013-ban nyerte el. Ekkor történt meg az egységesítés, amelynek eredményeként minden megyében, így Budapesten is létrejött a továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadás önálló szakfeladatként való működtetése. A fővárosi intézményben a 12–25 éves korosztály pályorientációs támogatása zajlik, kifejezetten a helyben élő vagy tanuló fiatalok számára. Az állami finanszírozás és jogszabályi háttér garantálja az ingyenes hozzáférést a tanácsadásokhoz.

A szolgáltatás profilját tekintve elsősorban egyéni pályatanácsadással foglalkozik. Ez azt jelenti, hogy a tanulókat nem csoportos formában, nem is általános tájékoztatók révén, hanem személyes, bizalmi kapcsolatban kísérik végig a döntési folyamat egyes szakaszain. A tapasztalatok szerint a kliensek túlnyomó többsége – körülbelül kétharmada – általános iskolás korú, akik szülői kezdeményezésre fordulnak a szakszolgálatához. Ez az adat fontos jelzés arra nézve, hogy a szülők szerepe meghatározó a pályorientáció korai fázisaiban, és hogy a szolgáltatás a prevenciós, irányt mutató funkciókat is komolyan veszi. Ugyanakkor középiskolás, sőt, fiatal felnőtt ügyfelek is jelentkeznek, különösen azok, akik bizonytalanok a pályakorrekció vagy a továbbtanulási irányok tekintetében.

A tanácsadási folyamat több lépésből áll, és a szakmaiságot a diagnosztikus szemlélet határozza meg. A tanácsadók pedagógus vagy pszichológus végzettségű szakemberek, akik rendelkeznek az adott feladatkörhöz szükséges speciális szakvizsgával vagy szakképesítéssel. A folyamat első lépése a kliens háttérének, iskolai és motivációs helyzetének feltérképezése, amit adott esetben személyiség-, érdeklődés- vagy képességfelmérés követhet. Ezekhez papíralapú kérdőíveket és strukturált tesztekkel használnak, amelyeket a tanácsadó és a fiatal együtt értékel ki. A cél nem csupán az információátadás, hanem az önreflexió és a döntésképeség fejlesztése is.

Egy-egy tanácsadási folyamat hossza az egyéni igényektől és a probléma komplexitásától függően változik, de általában 1–4 alkalom alatt zajlik le. A hangsúly a személyes jelenlétén, az egyéni figyelmen és a szakmai mélységen van – ez különbözteti meg számos más, inkább információ-orientált pályaorientációs modelltől. Az ügyfelek a jelentkezést követően viszonylag rövid időn belül időpontot kapnak, és a tanácsadási folyamatot egyéni nyomonkövetés is kíséri.

Az intézmény aktív szereplője a nyilvános pályaorientációs eseményeknek is. Rendszeresen megjelennek a legnagyobb országos kiállításokon – például a SzakMÁzz! vagy az Educatio Expón –, ahol bemutató beszélgetéseket, rövid tanácsadásokat, szóróanyagokat és tájékoztató kiadványokat kínálnak az érdeklődőknek. Ezek az alkalmak lehetőséget adnak arra, hogy a diákok és szüleik informálódjanak a szolgáltatásokról, és kapcsolatba lépjenek a tanácsadókkal, akik már ekkor személyes légkört teremtenek a közös gondolkodáshoz.

Az ügyfél-elégedettség kiemelkedően magas: a visszajelzések szerint a tanácsadások után a résztvevők több mint 95%-a pozitív élményről számol be, és gyakran konkrét döntések, új utak megfogalmazásában is segít a tanácsadás. Ez az arány az intézmény hatékonyságát és szakmai elismertségét egyaránt jelzi. Fontos kiemelni, hogy az esetükben a tanácsadás valóban tanácsadásként valósul meg: nem cél a szakmák reklámozása, sem az iskolatípusok felé történő terelés. Ehelyett a fiatal személyiségének és lehetőségeinek alapos feltérképezése történik, amelyet a tanácsadó finom irányítással, nem pedig döntéshelyettesítéssel segít.

A szervezet működése tipikus példája annak, hogyan épül be a pályaorientáció az oktatási rendszer szolgáltatásainak sorába, méghozzá magas szakmai standardok mellett. A szolgáltatása olyan állami modell, amely a szakpszichológiai és pedagógiai tudást ötvözi a személyes kísérés módszertanával – ez a kombináció pedig valódi értéket jelent a pályaválasztás előtt álló fiatalok számára. A működésük alátámasztja a hipotézis azon elemét, miszerint a szervezetek a saját hagyományaikhoz illeszkedően végzik pályaorientációs tevékenységüket: itt egyértelműen az állami rendszer struktúrájába ágyazott, diagnosztikus szemléletű, hosszú távú tapasztalatokra épülő gyakorlatról van szó, amely hatékonyan tudja támogatni a fiatalokat életpályájuk alakításában.

4.2.4. Piarista Kilátó Pályaorientációs Központ pályaorientációs tevékenységének részletes elemzése

A Piarista Kilátó Pályaorientációs Központ egy olyan egyházi fenntartású intézmény, amely innovatív módon ötvözi a vallási értékrendből fakadó elkötelezettséget, a civil szféra rugalmasságát és a szakszerű pedagógiai-pszichológiai támogatást. 2018-as megalakulása óta a

Piarista Kilátó országos szinten szolgálja a pályaorientációra szoruló fiatalokat, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű és fogyatékossgal élő célcsoportra, valamint a hátrányos helyzetű diákokra. A szervezet missziója a teljes életpálya-építés támogatása – nem csupán tanácsadási, hanem mentori, közösségépítő és kutatási dimenziókkal együtt. Ez a szemlélet szervesen illeszkedik abba a hipotézisbe, amely szerint a civil szervezetek saját hagyományaikból és értékrendjükből kiindulva formálják pályaorientációs tevékenységüket.

A Kilátó célcsoportja széles spektrumot ölel fel: a 10–33 éves korosztály tagjai számára nyújt szolgáltatásokat, amelyek egyaránt alkalmasak a pályaválasztás, a pályakorrekció, vagy épp a munkaerőpiacra történő visszatérés támogatására. Kiemelt fókuszban a 12–25 év közötti fiatalok állnak, különösen azok, akik szociálisan vagy egészségügyileg sérülékeny csoportokhoz tartoznak. A szervezet szolgáltatásai nemcsak horizontálisan (életkor és élethelyzet szerint), hanem vertikálisan is szerteágazóak: magukban foglalják a pályatanácsadást, a munkaerőpiaci felkészítést, valamint az életvezetési kompetenciák fejlesztését is.

A programok formailag és tartalmilag is komplexek: megtalálhatók köztük az egyéni tanácsadások, csoportos műhelyek, bentlakásos táborok, tréningek, valamint céglátogatások. E programok közös jellemzője az élménypedagógiai módszertanra való építkezés: a Kilátó Piarista úgy segíti a fiatalokat, hogy közben valóságos, életszerű tapasztalatokat szerezhetnek önmagukról és a munka világáról. A programok gyakran játékos, projektalapú, interaktív struktúrában zajlanak, ahol a résztvevők nem passzív információ-befogadók, hanem saját élményeiken keresztül formálódó aktív szereplők. Az élménypedagógia célja, hogy a pályaorientáció ne elszigetelt döntésként, hanem önismereti és közösségi tanulási folyamatként valósuljon meg.

A humán erőforrás tekintetében a szervezet sajátos működési modellt követ. A tanácsadói csapat team-alapon szerveződik: minden egyes klienssel több szakember foglalkozik, akik pedagógiai, pszichológiai, szociális és pályatanácsadási szaktudással rendelkeznek. A szervezet nem köti meg szigorúan a végzettségek körét, inkább funkcionális szemléletet alkalmaz: minden résztvevő tanácsadó egy adott terület szakértőjeként vesz részt a folyamatban. A heti koordinációs megbeszélések biztosítják az egységes szemléletet és az esetvezetés minőségét. Ez a sokszereplős, multidiszciplináris modell hatékonyan reagál a komplex élethelyzetekre, és lehetővé teszi, hogy a tanácsadás ne csak információátadás, hanem fejlődési tér is legyen a fiatal számára.

Szolgáltatásaik mindenki számára díjmentesek, különösen fontos hangsúlyt fektetve arra, hogy a szociális vagy egészségügyi hátrány ne legyen akadály a részvételnek. Ez a befogadó

szemlélet a Piarista teljes működését áthatja: nemcsak a szolgáltatás szintjén, hanem a tartalomfejlesztés és kutatás szintjén is. Az intézmény országos módszertani központként is funkcionál, kiadványokat, óravázlat-gyűjteményeket és saját fejlesztésű online tananyagokat kínál. Emellett saját diagnosztikai eszközöket is létrehozta, például a munkadiagnosztikai tesztsomagokat, amelyek a pályaismereti és kompetencia-felmérési szakaszban alkalmazhatók.

A visszajelzések alapján a szervezet programjai magas szintű elégedettséget váltanak ki a fiatalokból és szakemberekből egyaránt. Az intézmény eddigi működése során több díjnyertes programot is megvalósított, és jelenleg is aktívan bővíti szolgáltatásait – különösen az online jelenlét és az országos elérés erősítése terén. A jövőbeli tervek közé tartozik a már működő mentorálási modell kiszélesítése, valamint az új célcsoportok (pl. fiatal felnőttek, pályakorrekciót keresők) bevonása.

A Piarista Kilátó Pályaorientációs Központ működése egyértelműen igazolja a dolgozat hipotézisét: a szervezet saját hagyományai, egyházi kötődése, társadalmi érzékenysége és szakmai nyitottsága mentén alakítja szolgáltatási profilját. Modelljük jól példázza, hogy a pályaorientáció nem egyféleképpen „csinálható”, hanem többféle értékrend és működési logika mentén is létrehozható minőségi, támogató szolgáltatás. A Piarista munkájában egyszerre van jelen a hit, a szakmaiság és a társadalmi felelősség – ez az összetettség teszi a szervezetet a civil szféra egyik meghatározó szereplőjévé a pályaorientáció területén.

4.2.5. Miénk a Pálya Alapítvány pályaorientációs tevékenységének részletes elemzése

A Miénk a Pálya Alapítvány az elmúlt évek egyik legkarakteresebb civil kezdeményezése a hazai pályaorientációs palettán. A 2020 októberében alapított szervezet küldetése egyértelmű: hátrányos helyzetű, információhiányos fiatalok támogatása az önismereten és kompetenciafejlesztésen alapuló, tudatos pályadöntés irányába. Tevékenységeik középpontjában a középiskolás korosztály (16–18 évesek) áll, de külön figyelmet szentelnek a pályakorrekciót kereső egyetemistáknak is – ezzel szélesítve a célcsoport életkori spektrumát és reagálva a fiatal felnőttek körében egyre jellemzőbb útkeresésre.

Az alapítvány működésének fő pillére az egyéni pályaorientációs tanácsadás, amely rugalmas struktúrában – jellemzően 5–6 alkalmas folyamatként – valósul meg. A tanácsadás fókuszában a fiatal önreflexiós képességének erősítése, erőforrásainak feltárása és a döntésképeség fejlesztése áll. A szolgáltatás egyedisége abban rejlik, hogy a munkatársak saját fejlesztésű kérdőívet (POM) és SWOT-elemzést is alkalmaznak, amelyek módszertanilag strukturálják a

tanácsadási folyamatot. Emellett iskolai osztályok számára csoportos foglalkozásokat, kompetenciafejlesztő tréningeket, valamint online és személyes szülői tájékoztatókat is szerveznek – ezek a tevékenységek mind azt a célt szolgálják, hogy a fiatal ne elszigetelten, hanem környezete támogatásával tudjon megalapozott pályadöntést hozni.

A Miénk a Pálya csapatának szakmai háttere kiemelkedő: a tanácsadók között pszichológusok, emberi erőforrás szakértők, andragógusok és szociálpedagógusok dolgoznak, akik mind rendelkeznek pályorientációs szaktudással, sőt, többen közülük módszertani fejlesztésekben is aktív szerepet vállaltak korábban. Ez a háttér biztosítja a szolgáltatások minőségét és egyéni adaptálhatóságát. A tanácsadásokat, tréningeket és iskolai alkalmakat is ők vezetik – az online jelenlét csak a pandémia időszakában vált szükségszerűvé, jelenleg a szervezet túlnyomórészt személyes formákban dolgozik.

A finanszírozási modelljük hibrid: a szolgáltatások nem teljesen ingyenesek, de érzékenyen reagálnak a célcsoport anyagi lehetőségeire. Az egyéni tanácsadás díja 14.000 Ft/alkalom, ugyanakkor tervezett programjaik között szerepel egy 3000 Ft/alkalmas, kedvezményes lehetőség hátrányos helyzetű fiatalok számára. Az iskolai csoportos alkalmak ára 60.000 Ft/alkalom (2000–2500 Ft/fő), amelyet gyakran a fenntartók vagy támogató cégek fedeznek. Pénzügyi működésükben jelentős szerepet játszanak a pályázati források, valamint céges együttműködések – „Fogadj örökbe egy iskolát!” programban való részvétel, amely lehetővé teszi, hogy rászoruló diákok is részesüljenek tanácsadásban.

A pandémia alatt a szervezet rugalmasan alkalmazkodott a kihívásokhoz: sikeresen beépítették az online formákat, és több gimnáziummal alakítottak ki tantervbe integrált pályorientációs együttműködések. Egy budapesti gimnáziumban például 2021-től rendszeres órarendi keretek között valósul meg a programjuk, ami a pályorientáció formális beépülését is jelzi a köznevelési struktúrába. A visszajelzések alapján a résztvevők rendkívül pozitívan értékelik az élményt: a csoportos foglalkozásokon közel 90%-os elégedettséget mértek, az egyéni tanácsadásokat gyakran köszönőlevelek és írásos értékelések zárják.

A Miénk a Pálya működése egy sajátos civil modellt jelenít meg: professzionális, de nem állami; piaci alapon is képes működni, de szociális érzékenységgel és nonprofit értékek mentén építkezik. A jövőbeli terveik is ezt a kettősséget tükrözik: társadalmi vállalkozássá válás, adománygyűjtő felület létrehozása, vállalati pályorientációs csomagok kidolgozása és tudásbázisuk fejlesztése szerepel a célok között. Mindeközben a fókusz továbbra is a célcsoport komplex támogatásán, a személyes fejlődés elősegítésén és az edukációs szemlélet terjesztésén marad.

Összességében a Miénk a Pálya Alapítvány jól illusztrálja a dolgozatban megfogalmazott hipotézist: a civil szervezetek saját küldetésük, szervezeti kultúrájuk és értékrendjük alapján alakítják ki pályaaorientációs szolgáltatásaikat. Ebben az esetben a professzionális tanácsadói háttér, a célcsoport-tudatos működés és a folyamatos fejlesztés együttese hoz létre egy olyan működési modellt, amely egyszerre képes szociálisan érzékeny és gazdaságilag fenntartható maradni. Az alapítvány elkötelezettsége, szakmai színvonala és innovatív szemlélete révén a civil szféra egyik inspiráló példájává vált ezen a területen.

4.2.6. HiSchool Alapítvány pályaaorientációs tevékenységének részletes elemzése

A HiSchool Alapítvány az új generációs, alulról szerveződő civil kezdeményezések egy izgalmas példája a pályaaorientáció területén. A szervezet 2021 őszén került hivatalosan bejegyzésre, de alapítói már korábban elkezdték építeni azt a közösségi szemléletű ökoszisztémát, amely mára a HiSchool programok alapját képezi. A szervezet célja nem csupán az információnyújtás, hanem a fiatalok saját élményeik és tapasztalataik útján történő orientálása a munkaerőpiac és az önismeret felé. A HiSchool nem a hagyományos értelemben vett tanácsadást kínálja, hanem komplex, élményalapú tanulási lehetőségeket, amelyek középpontjában a részvétel, a motiváció és a felfedezés áll.

A szervezet célcsoportját elsősorban a középiskolás diákok alkotják, különösen a 10–11. évfolyamos tanulók, azaz a 16–18 éves korosztály. A programok felépítése azonban lehetővé teszi a rugalmas alkalmazkodást az iskolai környezethez és a diákok egyéni élethelyzetéhez. A HiSchool moduláris struktúrában gondolkodik: pályaaorientációs élményfesztiválokat (HiFeszt), iskolai foglalkozásokat, céglátogatásokat, egyéni coaching alkalmakat, projektalapú munkákat és különféle klubtevékenységeket szervez. Ezek a beavatkozási pontok együttesen alkotják azt az ökoszisztémát, amelyben a diák a saját ritmusában és érdeklődésének megfelelően tud kapcsolódni a pályaválasztási kérdésekhez.

A HiSchool működése szempontjából külön figyelmet érdemel, hogy a programokat túlnyomórészt önkéntesek valósítják meg. Az interjú alapján a humán háttér nem a klasszikus tanácsadói képesítésekre épül, hanem a nyitottságra, a fiatalokkal való hiteles kapcsolatteremtés képességére, valamint a tapasztalati tudásra. A szervezet munkatársai között megtalálhatók volt közoktatási pedagógusok, pályaelhagyó fiatal felnőttek, valamint vállalati mentorok is – ezáltal a HiSchool élő példája a sokszínű civil szakmaiságnak. A mentorálás inkább egy támogató jelenlét formájában történik, amelyben az önkéntesek egy-egy témán keresztül segítik a diákokat eligazodni önmagukban és a pályák világában.

A programok megszervezése során az alapítvány együttműködési megállapodásokat köt középiskolákkal és cégekkel, így biztosítva a közös gondolkodás és a hosszú távú jelenlét lehetőségét. Az iskoláktól diákonként egy 2500 Ft-os hozzájárulást kérnek, amely jelképes összegként az intézmény elköteleződését és a téma fontosságának elismerését fejezi ki.

A szervezet működése dinamikusan fejlődik. A COVID-járvány alatt elsősorban online formában voltak jelen, de a 2022–2025 közötti időszakban fokozatosan tértek vissza a személyes formákhoz, sőt, új elemekkel bővítették a kínálatukat. A 2023-as évben például már elindultak a céglátogatási programok, míg 2024-től bevezették a pályaaorientációs projektmunkákat, valamint a HiClub néven futó délutáni, informális klubalkalmakat. Ezek az újdonságok jól mutatják a szervezet érzékenységét a diákok igényeire és a társadalmi változásokra.

A HiSchool különös hangsúlyt fektet a visszajelzések gyűjtésére. Minden nagyobb program után kérdőíves értékelést kérnek a résztvevőktől, amelyekből több ezer válasz érkezik vissza évről évre. Ezek a visszajelzések alapjául szolgálnak a programok finomhangolásának, valamint a stratégiai irányok kijelölésének is. A diákok beszámolóai szerint a HiSchool rendezvényei motiválóak, barátságos légkörűek és segítenek megtalálni azokat a kérdéseket, amelyek valóban fontosak egy fiatal számára a jövője szempontjából.

A jövőre nézve a szervezet elsősorban a meglévő programok minőségi fejlesztésére koncentrál: céljuk nem feltétlenül a terjeszkedés, hanem a hatás növelése. A kommunikáció erősítésével, új partnerségek kialakításával és a résztvevők mélyebb bevonásával szeretnék tovább erősíteni azt a társadalmi küldetést, amely szerint minden fiatal megérdemli, hogy biztonságos és inspiráló környezetben találjon rá saját útjára.

A HiSchool tehát tipikus példája annak, hogyan képes egy új típusú civil kezdeményezés választ adni a fiatal generációk komplex pályaaorientációs kérdéseire. Nem rendelkezik klasszikus intézményi háttérrel, de éppen ebben rejlik ereje: rugalmassága, fiatalos nyelvezete, moduláris működése és önkéntessége révén képes ott elérni a fiatalokat, ahol a hagyományos tanácsadási rendszerek gyakran elakadnak. A szervezet működése egyértelműen igazolja a hipotézis azon állítását, hogy a civil szervezetek saját hagyományaik és értékrendjük mentén formálják pályaaorientációs tevékenységüket – s hogy a sokszínűség, nem pedig az egységes modell az, amely valós választ tud adni a fiatalok eltérő szükségleteire.

4.2.7. SzakMÁzz! Egyesület pályaaorientációs tevékenységének részletes elemzése

A SzakMÁzz! Egyesület tevékenysége sajátos átmenetet képez az állami, a civil és az eseményalapú platformok között. Bár formálisan 2022 óta jegyzik bejegyzett egyesületként,

működésük több mint egy évtizedes múltra tekint vissza, és a hazai pályaeorientációs ökoszisztéma egyik legismertebb és leglátogatottabb rendezvényét valósítják meg évről évre. A „SzakMÁzz!” kiállítás a pályaeorientáció látványos, nagyszabású formáját testesíti meg, amely egyszerre tájékoztat, népszerűsít és közösségi élményt kínál. Célcsoportjuk elsősorban a 7–8. évfolyamos tanulók és szüleik, de programjaik elérhetők középiskolások, végzős diákok és pályakezdő fiatalok számára is.

A rendezvények felépítése és tartalma évről évre megújul, de az alapstruktúra változatlan: interaktív, látványos, tematikus standokkal és programokkal dolgoznak, ahol a látogatók konkrét szakmákkal ismerkedhetnek meg testközelből. A kiállításon a szakmák világát élményszerű formában mutatják be: bemutatókon, géphasználton, munkaruhák felpróbálásán és szimulációkon keresztül. Mindez lehetőséget teremt arra, hogy a pályaválasztás előtt álló fiatalok ne pusztán információkat kapjanak, hanem közvetlen tapasztalás útján formáljanak véleményt a különböző foglalkozásokról.

A SzakMÁzz! Egyesület egyaránt biztosít információs programokat (szakmai előadások, riportok, interaktív panelbeszélgetések), valamint pályatanácsadási lehetőséget is. Ez utóbbi azonban speciális keretek között működik: a nagyrendezvény természete miatt elsősorban csoportos vagy egyszerűbb tanácsadási formák valósulhatnak meg, egyéni tanácsadásra nincs lehetőség. Ezt azonban a tanácsadási infrastruktúra részben kompenzálja. A diákok a rendezvény előtt vagy alatt egy online kérdőívet töltenek ki, amely érdeklődési területeik feltérképezésére szolgál, majd az eredmények alapján tanácsadóval közösen értékelik az eredményeket. A tanácsadók körét tudatosan alakítják: kizárólag tanácsadói vagy pszichológusi végzettséggel rendelkező szakemberek vehetnek részt a szolgáltatásnyújtásban, pedagógusok kizárólag támogató, kísérő szerepben vannak jelen.

A tanácsadások díjmentesek, a látogatók számára a rendezvény minden eleme térítésmentesen elérhető. A tanácsadók díjazását az egyesület szállítói szerződéseken keresztül biztosítja, ezzel is hangsúlyozva a szolgáltatás professzionalizálását. Ez a struktúra lehetővé teszi, hogy minőségi szakmai támogatás valósuljon meg egy olyan környezetben, ahol évente 20–22 ezer látogató fordul meg. A látogatók között egyre gyakrabban jelennek meg fiatalabb korosztályok, sőt, kisiskolás gyerekek is – ez is jelzi, hogy a pályaeorientációs nevelés időben egyre korábban kezdődik.

A rendezvény működése példaértékű a kommunikációs fejlesztések és alkalmazkodóképesség tekintetében. A pandémia alatt sikerült online formában is megtartani a programokat, amelyekhez az online kérdőív- és értékelőrendszer rugalmasan illeszkedett. Ezt követően a digitális eszközöket nem hagyták el, hanem integrálták a jelenléti eseményekbe is. Emellett

egyre jelentősebb a közösségi média jelenlétük: TikTok-videóik és kampányaik több milliós elérést generálnak, új kommunikációs csatornákat nyitva a fiatalok felé. Ezzel a SzakMÁzz! sikeresen képes ötvözni a személyes élményt és a digitális jelenlét előnyeit – olyan egyensúlyt teremtve, amely kevés pályaorientációs szereplő sajátja.

Az Egyesület működése a jövőben országos dimenziót kíván ölteni: jelenleg több pilot projekt fut vidéki városokban, például Érden vagy Százhalombattán, de a cél az, hogy 2025-től még több régióban jelenjenek meg a SzakMÁzz! eseményekkel. Ez különösen fontos a vidéki iskolák tanulói számára, akik sokszor kevesebb pályaorientációs lehetőséghez jutnak hozzá. Az országos lefedettség révén a SzakMÁzz! hozzájárulhat a pályaorientációs esélyegyenlőség erősítéséhez.

A SzakMÁzz! Egyesület működése rávilágít arra, hogy a pályaorientáció nem kizárólag tanácsadás, hanem élmény, közösségi találkozás és jövőorientált gondolkodás is lehet. Bár intézményként nem tanácsadó központ, mégis hatékonyan szolgálja a pályaválasztási döntések előkészítését azáltal, hogy elérhetővé, megtapasztalhatóvá és vonzóvá teszi a szakmák világát. Működése jól példázza a dolgozat hipotézisét is: egy civil szervezet, amely a saját hagyományaiból – a rendezvényszervezésből és hálózatszervezésből – kiindulva formálta meg sajátos pályaorientációs arculatát. Ebben a térben a pályadöntés nem csupán racionalitás, hanem közös élmény, sokszereplős interakció és felfedezés – és éppen ez az, ami a SzakMÁzz! modellt megkülönbözteti más szereplőktől.

5. Összefoglalás (elemzés a hipotézis és a vizsgálat viszonylatában)

A dolgozat központi hipotézise szerint a pályaorientáció területén működő szervezetek saját hagyományaik, értékrendjük és szervezeti kultúrájuk mentén formálják tevékenységüket, miközben közös célként jelenik meg a fiatalok támogatása. Az interjúalapú és honlapelemzésen alapuló vizsgálat egyaránt megerősíti ezt a megállapítást, és feltárja azt a sokszínűséget, amely a pályaorientációs szolgáltatások hazai ökoszisztémáját jellemzi.

Az interjúkban feltárt szervezeti gyakorlatok – függetlenül attól, hogy civil vagy állami fenntartású intézményről van szó – erőteljesen tükrözik az adott szereplő küldetését, célrendszerét és intézményi múltját. A civil szervezetek (pl. HiSchool, Miénk a Pálya, Piarista Kilátó) esetében dominál a közösségi szemlélet, az élménypedagógia, a rugalmas módszertan és az önkéntesség, mint érték. Ezek a szereplők nem kizárólag tanácsadásként értelmezik a pályaorientációt, hanem mint komplex személyiségfejlesztő és közösségi folyamatot. Ezzel szemben az állami és kamarai intézmények (pl. BKIK, Pedagógiai Szakszolgálat, Kormányhivatal) szabályozottabb keretek között, intézményesített módon működnek, jellemzően a tanácsadás klasszikus formáit alkalmazva – egyéni és csoportos formában, diagnosztikus vagy tájékoztató céllal.

Mindkét szektor képviselőinél tetten érhető az elköteleződés és a szakmaiság iránti igény, ugyanakkor az út, ahogyan ehhez eljutnak, eltérő. A civil szféra többnyire saját fejlesztésű kérdőíveket, élménypedagógiai gyakorlatokat, coaching-jellegű eszközöket alkalmaz, míg az állami szereplők validált, hagyományos tesztekkel és strukturált tanácsadási protokollokkal dolgoznak. A humánerőforrás terén is markáns különbségek figyelhetők meg: a civil szervezeteknél gyakran önkéntesek, laikus mentorok, de sokszor pszichológusok és HR-szakértők is szerepet kapnak, míg az állami intézményeknél jellemzően jogszabályhoz kötött képesítéssel rendelkező pedagógusok, pszichológusok vagy tanácsadók látják el a feladatot.

A honlapelemzés eredményei tovább erősítik ezeket a különbségeket. Az állami és kamarai intézmények online jelenléte információcentrikus, strukturált, a célcsoportokat hivatalos hangnemben szólítják meg, és kevésbé fókuszálnak az élményszerű megközelítésre. Ezzel szemben a civil honlapok fiatalosabb, vizuálisan gazdagabb, interaktívabb felületeken kommunikálnak, és hangsúlyt fektetnek az élmény, a közösség és a személyesség dimenzióira. A webes jelenlét tehát nemcsak eszköz, hanem a szervezeti kultúra kivetülése is egyben.

A pályaorientációs szolgáltatások finanszírozási modelljei is különböznek: míg az állami intézmények teljeskörűen közpénzből működnek, addig a civil szervezetek gyakran piaci vagy pályázati alapon biztosítják tevékenységük fenntartását. Ennek ellenére minden szervezetnél

megfigyelhető a társadalmi érzékenység és a hátrányos helyzetű csoportok elérésére irányuló törekvés. Az eltérő működési formák nem ellentétei egymásnak, hanem egymást kiegészítő elemei annak az ökoszisztémának, amelyben a fiatalok pályadöntési támogatása zajlik.

A hipotézis tehát a vizsgálat mindkét dimenziója (interjúk és honlapelemzés) alapján igazoltnak tekinthető. A szervezetek valóban a saját hagyományaiknak, értékrendjüknek és módszertani kultúrájuknak megfelelően építik fel pályaaorientációs tevékenységüket. Mindezek ellenére közös bennük az elkötelezettség, az ifjúság segítése iránti felelősségérzet és az a cél, hogy minden fiatal megtalálja a számára megfelelő irányt és szakmai utat. A diverzitás ebben a rendszerben nem szétrendezettséget, hanem választási lehetőséget és alkalmazkodóképességet jelent – olyan értékeket, amelyek a 21. századi pályaaorientáció egyik legfőbb elvárását testesítik meg.

6. Következtetések és javaslatok

A kutatás, különösen az interjúk elemzése során fogalmazódott meg bennem annak lehetősége, hogy a téma további vizsgálata során érdemes lenne az egyes szervezetek saját programjait összehasonlító elemzésnek is alávetni. Egy ilyen kutatás hozzájárulhatna ahhoz, hogy a fiatalok számára nyújtott pályaaorientációs támogatás még célzottabb és hatékonyabb legyen.

Összegzésként megállapítható, hogy a kutatásom során bemutatott pályaaorientációs szervezetek tevékenységi köre rendkívül sokrétű és a fiatalok számára széles választási lehetőséget kínál a jövőbeli karrierút megtervezésében. A szervezetek által kínált különböző programok, tanácsadási formák és támogatási lehetőségek révén minden érdeklődő megtalálhatja a számára legmegfelelőbb irányt, legyen szó továbbtanulásról, szakmaválasztásról vagy munkaerőpiaci elhelyezkedésről. E sokszínűség nemcsak a fiatalok egyéni fejlődését segíti elő, hanem hozzájárul a munkaerőpiac és a társadalom egészének dinamikusabb alkalmazkodásához is.

7. Irodalomjegyzék

1. AIHR. (2023). *Career Lattice: How To Shift From Traditional Career Ladders*. Elérhető: <https://www.aihr.com/blog/career-lattice/> (Letöltve: 2025. március 19.)
2. Borbély-Pecze, T. B. (2009). A tanácsadás múltja, jelene, kérdései. *Életpályatanácsadás*, 1(1–2), 5–17.
3. Borbély-Pecze, T. B. (2010). *Életút támogató pályaeorientáció*. ELTE PPK, Neveléstudományi Doktori Iskola.
4. Borbély-Pecze, T. B. (2022). *Pályaválasztás, pályaeorientáció, pályaeokáció*. ELTE Eötvös Kiadó – Magyar Pedagógiai Társaság – Wesley Könyvek.
5. Borbély-Pecze, T. B., Gyöngyösi, K., & Juhász, Á. (2012). Az életút-támogató pályaeorientáció a köznevelésben (1. rész). *Új Pedagógiai Szemle*. Elérhető: <https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/az-eletut-tamogato-palyaeorientacio-a-koznevelesben-1-resz-0> [Letöltve: 2025. május 6.]
6. Borbély-Pecze, T. B., & Hutchinson, J. (2013). *The Youth Guarantee and lifelong guidance*. ELGPN Concept Note No. 4. Jyväskylä: European Lifelong Guidance Policy Network. Elérhető: <https://www.elgpn.eu> [Letöltve: 2025. szeptember 13.]
7. Budapest Főváros Kormányhivatala – Foglalkoztatási Főosztály (2025) Elérhető: <https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/budapest/megye/szervezet/foglalkoztat-asi-foosztaly> [Letöltve: 2025. szeptember 27.]
8. Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara. (2024). *SzakMÁzz! Budapest pályaeorientációs kiállítás*. Elérhető: <https://bkik.hu/hirek/palyaeorientacios-programok> [Letöltve: 2025. március 19.]
9. Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara. (2024). *SzakMÁzz! pályaeorientációs kiállítás – eseményinformációk*. Elérhető: <https://bkik.hu/hirek/szakmazz> [Letöltve: 2025. április 23.]
10. Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (2025). Elérhető: <https://bkik.hu/palyaeorientacio> [Letöltve: 2025. október 3.]
11. Diplomatszerzek.hu (n.d.). *Önismereti és pályaeorientációs kérdőívek*. Elérhető: <https://diplomatszerzek.hu/teszteld-magad-kerdoivek/> [Letöltve: 2025. április 15.]
12. Diplomán túl (2025). Elérhető: <https://www.diplomantul.hu/> [Letöltve: 2025. október 4.]
13. Donnay, D. A. C. (1997). *The Strong Interest Inventory: A Guide to its Development and Use*. Consulting Psychologists Press.
14. Educatio. (2025) Elérhető: <https://www.educatioexpo.hu/> [Letöltve: 2025. május 8.]

15. Edunetix. (2023). *Gamification in Career Guidance: Practical Trends and Case Studies*.
Elérhető: <https://edunetix.co/career-guidance-gamification/> [Letöltve: 2025. március 22.]
16. Edunetix. (2023). *The Digital Turn in Career Events: Hybrid Practices in Guidance*.
Elérhető: <https://edunetix.co/career-events-hybrid/> [Letöltve: 2025. március 22.]
17. Edunetix. (2023). *Why Traditional Career Guidance Methods Are Becoming Obsolete*.
Elérhető: <https://edunetix.co/why-traditional-career-guidance-methods-are-becoming-obsolete/> [Letöltve: 2025. március 21.]
18. Engame Academy (n.d.). Elérhető: <https://engame.hu/> [Letöltve: 2025. szeptember 27.]
19. Érték Vagy! (2021). *Pályaorientációs kérdőívek és segédanyagok*. Elérhető: https://ertekvagy.hu/en/-/palyaorientacios_kerdoivek [Letöltve: 2025. április 15.]
20. European Commission/EACEA/Eurydice. (2022). *Career Guidance in Schools: Supporting Students in Their Career Paths*. Publications Office of the European Union.
21. Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat- Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézménye. (2019). Elérhető: <https://palyavalasztas.fpsz.hu/> [Letöltve: 2025. október 5.]
22. Hegyi-Halmos, N. (2018). *Mi a pálya? – Az iskolai pályaorientáció szerepe és gyakorlata*. ELTE Reader.
23. Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat. (n.d.). *Pályaoris ötlettár*. Elérhető: <https://palyavalasztas.hmpedszakszolgalat.hu/wp-content/uploads/2021/04/Palyaoris-otlettár.pdf> [Letöltve: 2025. április 14.]
24. HiSchool. (2025). Elérhető: <https://www.hischool.hu/> [Letöltve: 2025. október 11.]
25. Højdal, L. (2020). Contemporary Approaches to Career Counseling: Critical Perspectives on the Life-Design Paradigm. *Nordic Journal of Transitions, Careers and Guidance*, 1(1), 27–37.
26. Holland, J. L. (1997). *Making Vocational Choices: A Theory of Vocational Personalities and Work Environments*. Psychological Assessment Resources.
27. Jarvis, S. P. (2000). *The Next Generation*. In: M. Sallay (Ed.), *Careers Guidance and Counselling. Theory and Practice for the 21st Century*. Budapest.
28. Jeon, H., Lee, S., & Kim, J. (2025). *The future of careerguidance: Integrating AI and narrativemodels in counseling*. *Journal of Career Development and Counseling*, 42(1), 55–73.
29. Kenderfi, M. (2012). A pályaorientáció folyamatának korszerű értelmezése. In: Szilágyi, K. (szerk.), *A pályaorientáció szerepe a társadalmi integrációban* (pp. 35–52). ELTE TÁTK, Budapest.

30. Klebelsberg Központ. (2022). *Pályaorientációs segédlet*. Elérhető: <https://kk.gov.hu/download/0/72/e2000/KSZ-PO-FM22012812420.pdf> [Letöltve: 2025. április 16.]
31. Konnekt Egyesület. (2019). Elérhető: <https://knnkt.org/> [Letöltve: 2025. szeptember 20.]
32. Lányok napja. (2025). Elérhető: <https://lanyoknapja.hu/> [Letöltve: 2025. október 4.]
33. Miénk a Pálya Alapítvány. (2024). *A pályaorientáció kialakulása*. Elérhető: <https://mienkapalya.hu/palyaorientacio-kialakulasa/> [Letöltve: 2025. április 24.]
34. Miénk a Pálya Alapítvány. (2025). Elérhető: <https://mienkapalya.hu/> [Letöltve: 2025. október 4.]
35. Mi a Pálya? – Műszaki Pályaválasztó Fesztivál (n.d.). Elérhető: <https://miapalya.mee.hu/> [Letöltve: 2025. október 10.]
36. Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat. (2024). *Pályaválasztási kiállítások 2024*. Elérhető: <https://nfsz.munka.hu/cikk/4310> [Letöltve: 2025. március 19.]
37. NFSZ – Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat. (2024). *Munkaerőpiaci adatok és foglalkozás-leírások*. Elérhető: <https://nfsz.munka.hu> [Letöltve: 2025. március 20.]
38. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal – Pályaorientációs Portál (n.d.). Elérhető: <https://palyaorientacio.nive.hu/> [Letöltve: 2025. október 3.]
39. Oktatási Hivatal. (n.d.). *Pályaorientációs Portál – POM (Pályaorientációs Mérő- és Támogatóeszköz)*. Elérhető: <https://www.oktatas.hu/kozneveles/palyaorientacio> [Letöltve: 2025. április 24.]
40. Pályaorientációs módszertani kiadvány. (n.d.). *PGZ*. Elérhető: https://www.pgz.si/img/News/Foto/source/RIGHT%20PROFESSION%20II/pgz_modszertani_kiadvany_az_altalanos_iskolai_pedagogusok_szamara.pdf [Letöltve: 2025. március 21.]
41. Pályaorientációs Szakmai Protokoll. (2009). *Pályaorientációs tanácsadók szakmai protokollja – A pályaorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése*. Elérhető: <https://www.scribd.com/document/394575125/Palyaorientacios-szakmai-protokoll> [Letöltve: 2025. március 22.]
42. Piarista Kilátó Központ. (2025). Elérhető: <https://www.kilato.piarista.hu/> [Letöltve: 2025. szeptember 22.]
43. Prospile. (2024). *10 Career Development Theories: Explained + Examples*. Elérhető: <https://au.prospile.com/career-planning/career-development-theories> [Letöltve: 2025. március 21.]
44. Rókusfalvy, P. (1969). *Pályaválasztás, pályaválasztási érettség*. Tankönyvkiadó.

45. Savickas, M. L. (2015). *Life design counseling manual*. Routledge.
46. Suhajda, C. J. (2017). *A pályaeorientációs tevékenység változása és megvalósulása a köznevelésben a rendszerváltozástól napjainkig különös tekintettel az információs folyamatokra* (Doktori értekezés). Pécsi Tudományegyetem. Elérhető: <https://pea.lib.pte.hu/bitstream/handle/pea/16401/suhajda-csilla-judit-phd-2017.pdf> [Letöltve: 2025. április 24.]
47. Szakmaverzum.hu (n.d.). Elérhető: <https://szakmaverzum.hu/> [Letöltve: 2025. szeptember 30.]
48. SzakMÁZZ! (2025). Elérhető: <https://www.szakmazzbudapest.hu/home#sec-rendezyeny> [Letöltve: 2025. május 8.]
49. Szilágyi, K. (2005). *A pályaeorientáció folyamatának korszerű értelmezése a felnőttkorban*. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest.
50. Szilágyi, K. (2005). *A pályaeorientáció szerepe a társadalmi integrációban*. Elérhető: https://tatk.elte.hu/dstore/document/1547/Szilagy_i_A_palyaeorientacio_szerepe.pdf [Letöltve: 2025. április 23.]
51. Szilágyi, K. (2012). *Karrier- és pályatervezés*. Kollégium Kft.
52. Szilágyi, K. (2023). *Munka-pályatanácsadás, mint professzió*. Kontakt Alapítvány, Budapest.
53. Tempus Közalapítvány. (2014). *Pályaeorientáció Magyarországon - középiskolások szüleinek, oktatóknak*. Elérhető: <https://tka.hu/nemzetkozi/6464/palyaeorientacio-magyarorszagon---kozepiskolasok-szuleinek-oktatoznak> [Letöltve: 2025. április 15.]
54. Tokaji Gróf Széchenyi István Középiskolai Kollégium. (2020). *Pályaválasztást segítő oldalak (Önismeret és pályaismeret fejlesztése)*. Elérhető: <https://szikoli.hu/wp-content/uploads/2020/03/2020.05.11.-p%C3%A1lyaeorient%C3%A1ci%C3%B3-p%C3%A1lyav%C3%A1laszt%C3%A1s.pdf> [Letöltve: 2025. május 7.]
55. Universum.hu (n.d.). Elérhető: <https://universum.hu/tarts-velunk-educatio-summer/> [Letöltve: 2025. október 10.]
56. Watts, A. G. (2000). *Theory and Practice of Career Development*. In: M. Sallay (Ed.), *Careers Guidance and Counselling. Theory and Practice for the 21st Century*. Budapest. Elérhető: https://www.researchgate.net/publication/251736139_Guidance_theory_and_practice_The_status_of_career_exploration [Letöltve: 2025. május 7.]

8. Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: Összefoglaló az állami- és kamarai szereplők honlapjairól	30
2. táblázat: Összefoglaló táblázat a civil szervezetek honlapjairól	40

9. Mellékletek

Interjú kérdések:

- Meséljen egy kicsit a szervezetéről!
- Mikor alakultak? Mióta vannak jelen a piacon?
- Ki a célcsoport?
- Az adott célcsoporttal összefüggésben mit tart a legfontosabb támogatandó területnek?
- Hogyan definiálná a szervezet küldetését és céljait?
- Milyen szolgáltatásokat biztosítanak? (tanácsadás, mentorálás, előadás) „Meséljen kicsit erről!”
- Milyen kerete van ennek? Személyes jelenlét mellett? Vagy online? Milyen eszközöket használnak?
- Milyen végzettséggel dolgoznak a kollégák a szervezetnél?
- A nyújtott szolgáltatás ellenében kérnek díjat vagy sem?
- Hogyan változtak a programok az évek során? Esetlegesen milyen új igények jelentek meg a résztvevők körében?
- Milyen visszajelzéseik vannak a szolgáltatások biztosítását követően?
- Melyik programokra a legbüszkébbek? Melyikre gondol vissza örömmel?
- A jövőre nézve milyen tervei vannak a szervezetnek?

10. Nyilatkozatok

10.1. Konzulensi nyilatkozat

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függelék: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.1. sz. melléklete: Konzulensi nyilatkozat

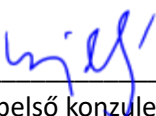
NYILATKOZAT

Králik Vera (hallgató Neptun azonosítója: **LPISNW**) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a diplomadolgozatot¹ áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védelemre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*3}

Kelt: Gödöllő, 2025. november 3.

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

10.2. Nyilatkozat a diplomadolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat / diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről (módosítva: 2025. október 16.)

NYILATKOZAT

diplomadolgozat¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: **Králik Vera**
A Hallgató Neptun kódja: **LPISNW**
A dolgozat címe: *A főváros területén működő, pályaorientációt támogató szakmai szervezetek és szolgáltatási repertoárjuk bemutatása*
A megjelenés éve: 2025
A konzulens intézetének neve: *Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet*
A konzulens tanszékének a neve: *Humántudományi és Szakképzési Tanszék*

Kijelentem, hogy az általam benyújtott diplomadolgozat² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem. Továbbá kijelentem, hogy a dolgozat elkészítése során alkalmazott mesterséges intelligencia-eszközök (pl. szövegenerálás, nyelvi javítás, fordítás, adatelemzés) használata nem helyettesítette a saját kutatási és alkotói munkámat, azok alkalmazását a források között vagy a módszertani részben feltüntettem, és a szakmai-etikai elvárásoknak megfelelően jártam el.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: Bp. 2024. év 11. hó 03. nap

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

10.3. Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

1. Általános adatok

Hallgató neve:	Králik Vera
Neptun-kódja:	LPI5NW
Képzési szint (a megfelelőt jelölje X-szel):	☐ BSc/BA ☒ MSc/MA ☐ Doktori (PhD) ☐ Egyéb:
Tantárgy neve/kódja*:	Emberi erőforrás tanácsadó
A munka címe:	A főváros területén működő, pályorientációt támogató szakmai szervezetek és szolgáltatási repertoárjuk bemutatása

* doktori értekezés esetén nem kitöltendő

2. Nyilatkozat az MI használatáról

Alulírott, etikai felelősségem teljes tudatában az alábbi nyilatkozatot teszem:

(Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül!)

- A) Nem alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.
(Amennyiben ezt jelölte, a további táblázatok kitöltése nem szükséges.)
- B) Alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.
(Kérjük, töltsse ki a vonatkozó táblázatokat!)

3. A mesterséges intelligencia használatának részletezése

I. TÁBLÁZAT: Asszisztensi vagy kisebb mértékű felhasználás (pl. fordítás, nyelvi korrektúra, ötletelés stb.)

(Ezen felhasználások esetében a konkrét promptok és válaszok csatolása nem szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve és verziója	Érintett rész (ha nem a szöveg egészére vonatkozik)
fordításban segítség	Chat gpt 5	-

II. TÁBLÁZAT: Jelentős tartalmi hozzájárulás (pl. egy teljes ábra vagy egy hosszabb szövegrész generálása)

(Ezekben az esetekben a felhasznált kulcsfontosságú promptok és az MI által adott nyers válaszok dokumentálása és a munka mellékletében való csatolása szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott eszköz verziója, elérhetősége	MI-neve,	Az érintett fejezet / ábra / táblázat pontos sorszáma	A prompt-naplót tartalmazó melléklet bejegyzésének sorszáma
-	-	-	-	-

3/A. Oktató által előírt kiegészítő szabályok (ha vannak)

Amennyiben az adott tantárgy oktatója vagy témavezetője az MI-eszközök használatára vonatkozóan külön szabályokat vagy elvárásokat határozott meg, kérjük, az alábbi mezőben foglalja össze ezeket:

Pl. az MI használatának tilalma bizonyos feladattípusokra; csak konkrét eszköz használata engedélyezett; eltérő hivatkozási elvárások; dokumentációs forma stb.

Oktató vagy témavezető által előírt szabályok:

.....

.....

.....

.....

4. Minden hallgatóra vonatkozó nyilatkozat:

Kijelentem, hogy az MI által esetlegesen generált tartalmakat minden esetben kritikailag felülvizsgáltam, szerkesztettem és a munkába illesztettem. A leadott munka minden eleméért, annak eredetiségéért és tudományos helytállóságáért teljes körű felelősséget vállalok. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a benyújtott munkát mesterséges intelligencia detektorral ellenőrizheti, és eljárást kezdeményezhet, amennyiben a nyilatkozatom valótlan vagy hiányos.

Kelt: Budapest, 2025. 10. hó 31. nap

.....

Hallgató aláírása

Signed by:

.....

Konzulens/Témavezető aláírása

7CA3251AC786488